

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNE USTANOVE SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE TUZLANSKOG KANTONA

2021.

Broj: 01-02-08-11-3-2649-7/21

Sarajevo, juli 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD.....	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	9
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI SLUŽBE.....	11
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE.....	12
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	13
7.1.1	Prihodi i primici.....	13
7.1.1.1	Prihodi od poreza	14
7.1.1.2	Primljeni transferi.....	14
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	14
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	14
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	18
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	19
7.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	25
7.1.3	Finansijski rezultat	25
7.2	BILANS STANJA.....	25
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	25
7.2.2	Stalna sredstva	25
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	26
7.2.4	Popis sredstava i obaveza	26
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	27
9.	JAVNE NABAVKE	27
10.	SUDSKI SPOROVI.....	29
11.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	29
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I PRIMJERI OPĆEG DIJELA PISMENOG ISPITA ZA PRIJEM ZAPOSLENIKA NA NEODREĐENO VRJEME.....	30
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu.....	31
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine	34
	Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine	35
	Primjeri općeg dijela pismenog ispita za prijem zaposlenika u radni odnos na neodređeno vrijeme:.....	36

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javne ustanove Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Služba)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Službe na 31. 12. 2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Službe u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- Služba ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu i posjedu četiri poslovna prostora čija je nabavna vrijednost u Bilansu stanja na 31. 12. 2021. godine iskazana u iznosu od 2.052.432 KM (tačka 7.2.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Službe odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima. Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila Služba.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomске odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Službe;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javne ustanove Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona za 2021. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Službe za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Nije osigurana transparentnost prilikom zapošljavanja 15 radnika na neodređeno vrijeme i jednak pristup informacijama svim nezaposlenim osobama koje su ispunjavale potrebne uslove za upražnjena radna mjesta, jer na web-stranici nije objavljena Procedura o provođenju postupka prijema u radni odnos putem javnog oglasa u Službi, kojom se propisuje postupak izbora kandidata.** Navedeno nije u skladu s odredbama Statuta. Također, s obzirom na to da su ovi zaposlenici prethodno bili u radnom odnosu na određeno vrijeme i imali pristup Proceduri, to upućuje na pogodovanje u zapošljavanju (tačka 7.1.2.1 Izvještaja).

2. Otkazi ugovora o radu s ponudom izmijenjenog ugovora o radu zaposlenicima Službe izvršeni su pozivajući se na izmjene i dopune Pravilnika o radu, iako u najvećem broju slučajeva nije došlo do organizacijske izmjene, što je jedan od uslova predviđen za otkazivanje ugovora o radu. Pored toga, pojedini ugovori o radu za ista radna mjesta zaključeni su a da zaposlenje prethodno nije ponuđeno radnicima čiji su ugovori o radu otkazani. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o radu. Izmjene ugovora o radu u pojedinim slučajevima za rezultat su imale degradaciju i unapređenja bez dokumentacije koja bi potvrdila njihovu opravdanost (tačka 7.1.2.1 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Službe u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Vlada Tuzlanskog kantona donijela je Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Tuzlanskom kantonu, kojom je omogućila zavodima, agencijama, direkcijama, organizacijama pod drugim nazivom, pravnim osobama sa javnim ovlaštenjima na teritoriji Tuzlanskog kantona, grada ili općine, kao i u javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Kanton, grad ili općina, te u privrednim društvima u kojima Kanton, grad ili općina učestvuje sa više od 50% ukupnog kapitala, prijem u radni odnos na određeno vrijeme najduže do šest mjeseci, jednokratno u toku jedne kalendarske godine za konkretno radno mjesto. Služba je po ovom osnovu u toku 2021. godine primila u radni odnos na određeno vrijeme ukupno 16 zaposlenika (tačka 7.1.2.1 Izvještaja).**
- **Planirana sredstva po programima zapošljavanja iz 2021. godine iznose 385.280 KM, dok je realizacija ovih programa 48.037 KM, što predstavlja izvršenje od 12,5%. Manja realizacija programa u odnosu na planirana sredstva rezultat je kasnog usvajanja budžeta kantona, kasnog zaključivanja sporazuma, a samim tim i donošenja programa zapošljavanja, te ostale neophodne procedure prije nego što započne realizacija projekata (tačka 7.1.2.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Službe odgovorno je da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Službe, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 20. 7. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u dijelu upravljanja rizicima i kontrolnih aktivnosti.	4.
2.	Svake godine sačinjavati strateški plan interne revizije za period od tri godine, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.	Pripremu i izradu dokumenta okvirnog budžeta i finansijskog plana vršiti u rokovima i po sadržaju, kako je utvrđeno Zakonom o budžetima u FBiH.	6.
4.	Mjesečne izvještaje o radu dostavljati Federalnom zavodu za zapošljavanje, u skladu sa odredbama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.	6.
5.	Na web-stranici objaviti Proceduru o provođenju postupka prijema u radni odnos putem javnog oglasa, s ciljem informiranja potencijalnih zaposlenika o postupku prijema u radni odnos u skladu sa odredbama Statuta.	7.1.2.1
6.	Raspored zaposlenika na nova radna mjesta vršiti u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu Službe.	7.1.2.1
7.	Utvrđiti činjenično stanje iskazanih razgraničenih ostalih prihoda za izvršene uplate iz prethodnog perioda po osnovu programa zapošljavanja, te na osnovu utvrđenog poduzeti odgovarajuće aktivnosti i knjigovodstveno evidentiranje.	7.2.3
8.	Redovnim godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje razgraničenih ostalih prihoda i usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.4
9.	U komisije za popis sredstava i obaveza ne imenovati lica koja su materijalno ili finansijski zadužena za sredstva koja se popisuju i njihovi neposredni rukovodioci, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.4
10.	Tendersku dokumentaciju (tehničku specifikaciju) sačinjavati u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.	9.
11.*	Izvršiti procjenu potencijalnih obveza po osnovu podnesenih tužbi i u skladu sa važećim propisima izvršiti evidentiranje u okviru vanbilansne evidencije.	10.

* nerealizovana preporuka iz prethodnog perioda (2)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Odluka o izvršavanju finansijskog plana Javne ustanove Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona za 2021. godinu;
 - Finansijski plan Javne ustanove Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona za 2021. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o osnivanju Javne ustanove Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona;
 - Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Statut Javne ustanove Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javna ustanova Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona je vanbudžetski fond, osnovan Zakonom o osnivanju Javne ustanove Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona¹ 2001. godine. Služba ima svojstvo pravne osobe sa pravima, obvezama i odgovornostima utvrđenim Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba² i Statutom Službe.

Vrši posredovanje u zapošljavanju i druge poslove iz oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba utvrđene Zakonom. Nadležna je za: posredovanje u zapošljavanju, prikupljanje podataka o nezaposlenim osobama i dostavljanje istih Federalnom zavodu za zapošljavanje (u daljem tekstu: Zavod), informisanje o mogućnosti zapošljavanja, saradnju sa obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa sa kadrovskim potrebama poslodavaca, provođenje programa profesionalne orientacije, obuke i prekvalifikacije nezaposlenih osoba i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima, utvrđivanje prava osobama za slučaj nezaposlenosti, izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva, donošenje i provođenje programa mjera za brže zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih osoba čije je zapošljavanje otežano i druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom Službe.

U Službi je formirano 13 biroa za zapošljavanje: Banovići, Čelić, Dobojski Istoč, Gračanica, Gradačac, Kalesija, Kladanj, Lukavac, Sapna, Srebrenik, Teočak, Tuzla i Živinice.

Osnovni opći akt Službe je Statut, koji je Upravni odbor donio 26. 9. 2017. godine. Izmjene i dopune Statuta izvršene su tri puta: 19. 8. 2019. godine, 21. 1. 2020. godine i 10. 6. 2021. godine. Članom 12. utvrđeno je da Službom upravlja Upravni odbor koji čine tri člana: Irfan Nurkanović – predsjednik, Miralem Softić – član i Dženana Muratbegović – članica. Upravni odbor je imenovan 11. 5. 2021. godine Rješenjem Vlade Tuzlanskog kantona, na period od četiri godine. Od 19. 2. 2021. godine do 11. 5. 2021. godine Službom je upravljao privremeni upravni odbor u istom sastavu. Od 28. 4. 2020. godine do 19. 2. 2021. godine Službom je upravljao Upravni odbor u sastavu: Lejla Mehanović – predsjednica, Safet Ibrahimbegović – član, Sanela Husejnović – članica.

Službom rukovodi direktor Fahrudin Mustafić, imenovan 20. 8. 2021. godine Odlukom Upravnog odbora uz prethodnu saglasnost Vlade Tuzlanskog kantona na period od četiri godine. Do imenovanja sadašnjeg direktora 18. 6. 2021. godine imenovana je Mersiha Huremović, na mjesto vršiteljice dužnosti do konačnog imenovanja direktora, a od 7. 4. 2020. godine do 18. 6. 2021. godine funkciju je obnašala Isaković Edina koja je podnijela zahtjev za razrješenje dužnosti prije isteka vremena.

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta Službe utvrđena je Pravilnikom o radu, koji je Upravni odbor donio 13. 3. 2020. godine, te izmjenama i dopunama Pravilnika od 5. 3. i 10. 6. 2021. godine. Upravni odbor je 17. 12. 2021. godine usvojio novi Pravilnik o radu Službe na koji je Vlada dala saglasnost 11. 1. 2022. godine. U Pravilniku je dat opis svih sistematizovanih radnih mjesta za 121 izvršioca, od kojih je na 31. 12. 2021. godine bilo 115 zaposlenika.

Sjedište Službe je u Tuzli, u Ulici Bosne Srebrenе bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Službe za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

¹ „Sl. novine Tuzlanskog kantona“, br. 11/01 i 08/14

² „Sl. novine FBiH“, br. 41/01, 22/05 i 9/08

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od novembra 2021. do aprila 2022. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Službe za 2018. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Služba je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila je o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su u najvećoj mjeri preuzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preuzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) U saradnji sa Zavodom, poduzete su neophodne aktivnosti radi implementacije novog informacijskog sistema za vođenje evidencija o nezaposlenim osobama.
- 2) Kod provođenja podsticajnih mera aktivne politike zapošljavanja osigurano je poštovanje Zakona o budžetima u FBiH u dijelu zakonitog, namjenskog, efikasnog i ekonomičnog raspolaaganja raspoloživim sredstvima.
- 3) Poduzete su sve zakonom propisane radnje radi naplate ili eventualnog otpisa potraživanja, u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.
- 4) Nastavljene su aktivnosti na osiguranju dokumentacije o vlasništvu građevina po osnovu kojih je izvršeno evidentiranje stalnih sredstava u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima Službe.
- 5) Evidentiranje doniranih stalnih sredstava vrši se u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
- 6) Godišnji popis stalnih sredstava izvršen je u cijelosti u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Nastavljene su aktivnosti na implementaciji sistema finansijskog upravljanja i kontrole, ali nije ažurirana mapa procesa, nije vršeno identificiranje rizika, niti je sačinjen Registar rizika.
- 2) Izvršena je procjena potencijalnih potraživanja i evidentiranje u okviru vanbilansne evidencije. Međutim, nije izvršena procjena potencijalnih obaveza niti izvršeno njihovo evidentiranje u vanbilansnoj evidenciji.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Putem resornog Ministarstva poduzeti aktivnosti s ciljem pravovremenog usvajanja programa za provođenje mera aktivne politike zapošljavanja i njihove realizacije u što kraćim rokovima, radi postizanja očekivanih efekata na smanjenje stope nezaposlenosti. Ocjena postupanja po preporuci nije vršena jer usvajanje programa zavisi od više faktora, npr. od donošenja budžeta kantona, odabira osoba koje će biti zaposlene i dr., te činjenice da direktni ciljevi programa koji su bili uzeti u uzorak nisu bili smanjenje stope nezaposlenosti.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 11 preporuka, od čega je devet novih i dvije preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2018. godinu (djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu date su četiri preporuke, od kojih su dvije implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, a za dvije su poduzete aktivnosti, ali nisu okončane.

Implementacijom dijela preporuka datih u pismu rukovodstvu i pokretanjem aktivnosti na postupanju po ostalim preporukama rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Služba u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu sa važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,³ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁶

Rukovodstvo Službe odgovorno je za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrole u Službi. Rukovodstvo je odgovorno i za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole), poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole.

Služba je donijela određeni broj internih akata iz nadležnosti, kojima je uređeno poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni. Statut Službe je osnovni opći akt kojim su uređeni status, djelatnost, unutrašnja organizacija, nadzor nad radom, opšti akti i način donošenja i dr.

Unutrašnja organizacija i sistematizacija poslova i radnih zadataka Službe utvrđena je Pravilnikom o radu iz 2020. godine koji je donio Upravni odbor, a na koji je Vlada Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton) dala saglasnost. U revidiranoj godini dva puta su vršene izmjene i dopune ovog akta, dok je novi Pravilnik o radu donesen u decembru 2021. godine (s početkom primjene u 2022. godini). Pravilnikom su predviđene organizacione jedinice u Službi: Sektor za pripremu, posredovanje i aktivnu politiku zapošljavanja, Sektor za prave i opće poslove, Sektor za finansije i računovodstvo i Sektor za informatiku. Služba ima i Jedinicu za internu reviziju.

Sistem internih kontrola nije adekvatno uspostavljen, kako je utvrđeno Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH. Sačinjena je mapa procesa koja sadrži opise poslovnih procesa koji se realizuju u Službi, način njihovog provođenja, pravila, procedure, kontrole, nadležnosti i

³ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁶ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definije internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

odgovornosti potrebne za njihovo realizovanje. Uvidom u mapu procesa konstatovali smo da njome nisu obuhvaćeni neki od ključnih procesa koji se realizuju u Službi (procesi s visokim rizikom), kao npr. procesi vezani za provođenje aktivne politike zapošljavanja i utvrđivanje prava na penzijsko i invalidsko osiguranje nezaposlenih osoba kojima nedostaju do tri godine penzijskog staža do sticanja uslova za starosnu penziju.

Nije vršeno identifikovanje rizika i procjena rizika. Nije donesen Registar rizika, kao ni Strategija upravljanja rizicima. Zbog navedenog nije uspostavljeno upravljanje rizicima i praćenje i procjena na nivou Službe.

Služba je u prethodnom periodu imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, ali on nije bio iz reda najvišeg rukovodstva, što nije u skladu s članom 7. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. U martu 2022. godine direktor Službe donio je Odluku o imenovanju Koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu kojim je pomoćnik direktora za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba i informatiku imenovan za koordinatora. Sačinjen je Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu i dostavljen u februaru Ministarstvu finansija Kantona. U okviru ovog Izvještaja utvrđene su i mјere koje se planiraju preduzeti za daljnji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po svim COSO komponentama.

Pored navedenog, u Službi je imenovana i radna grupa za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, čiji je zadatak provođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole. Krajem 2021. godine započela je aktivnosti na ažuriranju mape procesa i utvrđivanju rizika poslovanja. Međutim, ove aktivnosti do okončanja revizije nisu završene.

Služba nije dizajnirala i implementirala sistem internih kontrola u dijelu kontrolnog okruženja, upravljanja rizicima, praćenja i procjene, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se reguliše interna kontrola.

Preporuka:

- **uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u dijelu upravljanja rizicima i kontrolnih aktivnosti.**

Izjave o fiskalnoj odgovornosti sačinjene su i dostavljene Ministarstvu finansija Kantona u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti. S obzirom na to da je u toku 2021. godine došlo do promjene direktora dva puta, u skladu s članom 6. Pravilnika sačinjene su tri izjave o fiskalnoj odgovornosti za periode u kojima su rukovodioći bili na dužnosti.

Interni auditet

Jedinica interne revizije u Službi uspostavljena je u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine⁷ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu Jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH.⁸ Pravilnikom o radu Službe sistematizovana su dva radna mјesta, rukovodilac jedinice za internu reviziju i interni revizor, koja su i popunjena. Sačinjeni su i odobreni Pravilnik o radu jedinice za internu reviziju, Strateški plan interne revizije 2019-2021. godine, 2022-2024. godine i Godišnji plan rada za 2021. godinu.

Strateški plan nije sačinjan svake godine za period od naredne tri godine, što nije u skladu s Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH, kojom je definisano da rukovodilac jedinice interne revizije svake godine izrađuje strateški plan kao prijedlog rukovodiocu organizacije. Pojedinačne revizije planirane za 2021. godinu dosljedne su usvojenom Strateškom planu revizije za 2019-2021. godinu. Planirane su četiri revizije: Revizija potraživanja i obaveza na 31. 12. 2020. godine,

⁷ „Sl. novine FBiH”, br. 47/08, 101/16

⁸ „Sl. novine FBiH”, br. 49/20

ukoliko dođe do popunjavanja mesta internog revizora pravne struke;⁹ Revizija javnih nabavki za period 1. 1. – 31. 12. 2020. godine; Revizija popisa imovine i obaveza za 2020. godinu i Revizija naknada prijevoza na posao i s posla u 2020. godini. Sačinjena su tri izvještaja interne revizije: Interna revizija provođenja prava, obaveza i odgovornosti organa rukovođenja i upravljanja prema odredbama poglavlja IX Statuta Službe i poslovanja u periodu 1. 1. – 30. 4. 2020. godine,¹⁰ Isplata naknada troškova prijevoza na posao i sa posla za 2020. godinu, Interna revizija javnih nabavki – realizacija zaključenih ugovora po osnovu javnih nabavki realizovanih u periodu 1. 1. – 31. 12. 2020. godine. Konačan izvještaj Interne revizije provođenja prava, obaveza i odgovornosti organa rukovođenja i upravljanja prema odredbama poglavlja IX Statuta Službe i poslovanja u periodu 1. 1. – 30. 4. 2020. godine direktorica Službe nije usvojila. Taj izvještaj dostavila je direktorici 26. 4. 2021. godine. Prema obrazloženju rukovodioca jedinice interne revizije, po proteku 45 dana direktorica Službe je saopćila da ne prihvata potpisivanje revizije, bez navođenje obrazloženja za taj stav. Sačinjeni su i izvještaji revizije: Ukupan broj datih preporuka u svim konačnim revizorskim izvještajima je devet, od čega su provedene četiri preporuke. Prema obrazloženju rukovodioca jedinice interne revizije, Revizija potraživanja i obaveza na 31. 12. 2020. godine nije obavljena zbog organizacionih promjena u Službi u 2021. godini, a Revizija popisa imovine i obaveza za 2020. godinu je modifikovana u Reviziju popisa imovine i obaveza za 2020. godinu i 2021. godinu. te je pokrenuta u novembru 2021. godine.

Radom interne revizije koristili smo se u dijelu ocjene rizika za pojedine revidirane procese kao što su primjena Zakona o javnim nabavkama i plaće i naknade troškova zaposlenih.

Preporuka:

- ***svake godine sačinjavati strateški plan interne revizije za period od tri godine, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH.***

Prevencija korupcije

Vlada Kantona je 2021. godine donijela Strategiju za borbu protiv korupcije u Tuzlanskom kantonu za period 2021-2024. godine, čiji je cilj prevenciju korupcije u Kantonu obezbijediti koordiniranim i sistemskim pristupom Vlade Kantona i proaktivnim djelovanjem Tima za prevenciju korupcije Vlade i svih institucija Kantona aktivnostima u općim i sektorskim oblastima za koje je nadležan. Na osnovu Strategije donesen je i Akcioni plan za njenu provedbu. Akcionim planom utvrđeni su zadaci svih institucija u Kantonu, uključujući i javne ustanove. Utvrdili smo da je direktor Službe 1. 11. 2021. godine donio rješenje o imenovanju koordinatora antikorupcijskih aktivnosti u Službi, te je donesena i Odluka o imenovanju Tima za izradu Strategije za borbu protiv korupcije 2021-2024. godine i Akcionog plana za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije 2021-2024. godine. Služba je izradila Strategiju i Akcioni plan koje je Upravni odbor usvojio 17. 12. 2021. godine, a na koje je i Tim za prevenciju korupcije Vlade Kantona 2. 2. 2022. godine dao pozitivno mišljenje. Izrada novog plana integriteta je u toku.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI SLUŽBE

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba utvrđene su nadležnosti službi za zapošljavanje. U skladu s odredbama Zakona, Služba je nadležna za: posredovanje u zapošljavanju; prikupljanje i dostavljanje podataka o nezaposlenim osobama Federalnom zavodu za zapošljavanje; informiranje o mogućnosti zapošljavanja; saradnju s obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa s kadrovskim potrebama poslodavaca; provođenje programa profesionalne orientacije, obuke i prekvalifikacije nezaposlenih osoba i njihovo ponovno zapošljavanje

⁹ U vrijeme sačinjavanja Godišnjeg plana za 2021. godinu mjesto internog revizora nije bilo popunjeno. Rukovodilac jedinice interne revizije planirao je reviziju ako dođe do popunjavanja radnog mesta internog revizora pravne struke. U januaru 2021. godine zaposlen je interni revizor ekonomske struke.

¹⁰ Interna revizija provođenja prava, obaveza i odgovornosti organa rukovođenja i upravljanja prema odredbama poglavlja IX Statuta Službe i poslovanja u periodu 1. 1. – 30. 4. 2020. godine prenesena je iz Godišnjeg plana za 2020. godinu.

na odgovarajućim poslovima; utvrđivanje prava osobama za slučaj nezaposlenosti; izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva; donošenje i provođenje programa mjera za brže zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih osoba čije je zapošljavanje otežano i dr. poslova utvrđenih Zakonom.

Služba organizuje prikupljanje, razmjenu i objavljivanje podataka o zaposlenim osobama koje traže promjenu zaposlenja, kao i druge podatke koji mogu biti od značaja za obavljanje osnovne djelatnosti službe za zapošljavanje, te u saradnji s Federalnim zavodom za zapošljavanje redovno vrši istraživanje tržišta rada s ciljem dobivanja osnovnih informacija o kretanjima na tržištu rada.

Služba je redovno Federalnom zavodu za zapošljavanje dostavljala podatke o nezaposlenim osobama.

Osiguravanje materijalnih prava za vrijeme nezaposlenosti vrši se rješavanjem zahtjeva nezaposlenih osoba za ostvarivanje prava na novčanu naknadu. Prava nezaposlenih utvrđena su Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. Tokom 2021. godine Služba je donijela Instrukciju za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, a cilj njenog donošenja je jednoobraznost u radu organizacionih jedinica Službe, brzo rješavanje zahtjeva, te usklađeno postupanje Službe u skladu sa upravnom i sudskom praksom u FBiH.

U okviru mjera aktivne politike zapošljavanja Služba je realizovala programe koji se finansiraju iz Budžeta Kantona i koje finansira Federalni zavod za zapošljavanje. Služba je izvršavala obaveze utvrđene zaključenim sporazumima i programima zapošljavanja, a odnose se na sačinjavanje programa zapošljavanja nakon zaključenih sporazuma, prikupljanje i provjeru dokumentacije potencijalnih poslodavaca, ocjenu pristiglih aplikanata, kontrolu provođenja ugovorenih obaveza poslodavaca izvještavanje i dr. Realizacija ovih programa je detaljnije pojašnjena pod tačkom 7.1.2.3 Izvještaja.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Upravni odbor je 7. 12. 2020. godine donio Finansijski plan za 2021. godinu, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: nadležno Ministarstvo), kojim su planirani uravnoteženi prihodi i primici i rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 30.908.350 KM. Istog dana Upravni odbor donio je i Odluku o izvršavanju Finansijskog plana Javne ustanove Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona za 2021. godinu. Najznačajniji planirani prihodi predstavljaju porezne prihode (21.500.000 KM) i tekuće transfere (9.327.540 KM). Porezni prihodi odnose se na doprinose za osiguranje od nezaposlenosti. Tekući transferi odnose se na planirane transfere od Zavoda (6.649.000 KM) i transfere od Kantona (2.678.540 KM). Najznačajniji rashodi odnose se na tekuće transfere pojedincima i to: novčana naknada nezaposlenim osobama (12.715.200 KM), doprinosi za zdravstveno osiguranje (7.812.800 KM) i aktivne mjere zapošljavanja (1.990.000 KM). Finansijskim planom predviđena je i tekuća rezerva u iznosu od 200.000 KM. Finansijskim planom nije predviđeno pokriće deficitu ostvarenog u prethodnom periodu. Na finansijski plan Skupština Kantona je 15. 1. 2021. godine dala saglasnost.

Služba je, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, bila u obavezi sačiniti dokument okvirnog budžeta (u daljem tekstu: DOB) do 15. juna i dostaviti ga nadležnom Ministarstvu. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je tek 13. jula od nadležnog Ministarstva zatražila mišljenje o sačinjenom prijedlogu DOB-a. Upravni odbor usvojio je DOB tek 10. augusta.

Prema odredbama člana 15. i 27. Zakona o budžetima u FBiH, Zavod je bio dužan do 15. augusta dostaviti resornom ministarstvu Prijedlog finansijskog plana za 2021. godinu. Prijedlog finansijskog plana s Prijedlogom odluke o izvršenju Finansijskog plana Službe za 2021. godinu nadležnom ministarstvu je dostavljen 14. oktobra, sa zakašnjenjem od dva mjeseca.

Uvidom u dostavljeni Prijedlog finansijskog plana konstativali smo da nije u potpunosti sačinjen u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH. Naime, on ne sadrži rashode i izdatke za trogodišnji period, već samo plan za 2021. godinu, niti sadrži rashode i izdatke razvrstane po analitičkim kontima. Također, iz Prijedloga nije moguće utvrditi koliko Služba ima zaposlenika i koliko osoba planira zaposliti u 2021. godini.

Finansijski plan Službe je, u skladu s članom 51. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, dostavljen Zavodu.

Služba nije, u skladu s članom 52. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Zavodu dostavljala mjesecne izvještaje o radu.

Shodno odredbama Statuta, Upravni odbor usvaja izvještaj o finansijskom poslovanju uz saglasnost Skupštine Kantona, po postupku i rokovima utvrđenim zakonom i drugim općim aktima. Izvještaj o radu sa izvještajem o izvršenju finansijskog plana dostavljen je nadležnom Ministarstvu na davanje mišljenja, u skladu s Uredbom o vršenju ovlaštenja organa Tuzlanskog kantona u javnim ustanovama čiji je osnivač Kanton.¹¹ Nadležno Ministarstvo dalo je negativno mišljenje na Izvještaj o radu sa izvještajem o izvršenju finansijskog poslovanja, uz obrazloženje da je ostvaren suficit u iznosu od 2.414.455 KM, a da se sredstva nisu preusmjeravala za unapređenje i održavanje više stope zaposlenosti. Do okončanja revizije Služba nije dostavila Skupštini Kantona Izvještaj o radu sa izvještajem o izvršenju finansijskog plana (zakonom nije definisan rok dostave ovog izvještaja).

Shodno navedenom, sačinjanje finansijskog plana nije se u potpunosti vršilo u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH u dijelu blagovremenog sačinjanja dostavljanja DOB-a i prijedloga finansijskog plana nadležnom Ministarstvu kao i sadržaja finansijskog plana Službe.

Preporuke:

- *pripremu i izradu dokumenta okvirnog budžeta i finansijskog plana vršiti u rokovima i po sadržaju, kako je utvrđeno Zakonom o budžetima u FBiH;*
- *mjesecne izvještaje o radu dostavljati Federalnom zavodu za zapošljavanje, u skladu sa odredbama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.*

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Služba je sačinila Godišnje finansijske izvještaje i dostavila nadležnim organima i institucijama, u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje finansijskog plana u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.¹²

Upравno odbor je 15. 4. 2022. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o radu sa izvještajem o izvršenju finansijskog plana Službe za period od 1. 1. 2021. – 31. 12. 2021. godine, u kojem je navedeno da se usvaja i godišnji obračun, sa svim prilozima.

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi i primici u iznosu od 25.233.254 KM, i u odnosu na prihode utvrđene finansijskim planom manji su za 18%. Najznačajnije odstupanje u planu i realizaciji prihoda odnosi se na primljene tekuće transfere. Prema obrazloženju, Služba je planirala veći iznos sredstava na ovoj poziciji jer se očekivalo da će nedostajuća sredstva, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, tražiti od Federalnog zavoda za zapošljavanje. S obzirom na to da sredstva nisu bila neophodna, Služba ih nije ni tražila, te nije ostvarila prihode o osnovu primljenih tekućih transfera u planiranom iznosu.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza (22.937.713 KM), primljeni transferi (2.231.186 KM), neporezni prihodi (64.055 KM) i primici od finansijske imovine (300 KM).

¹¹ „Sl. novine Tuzlanskog kantona“, br. 8/06, 12/06, 7/09

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 69/14

7.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza, najvećim dijelom u iznosu od 22.924.110 KM, odnose se na prihode od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti iskazani su u iznosu od 22.924.110 KM i u odnosu na plan veći su za 1.920.380 KM. Ostvaruju se na osnovu uplata doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti koji se uplaćuju na teret poslodavca i zaposlenika (0,5% i 1,5% na i iz plaće) i u skladu sa zakonskim propisima usmjeravaju se Zavodu (30%) i kantonalnim službama za zapošljavanje (70%).

7.1.1.2 Primljeni transferi

Primljeni transferi iskazani su u iznosu od 2.231.187 KM. U njihovoј strukturi 395.640 KM odnosi se na primljene transfere Zavoda i 1.835.547 KM na primljene transfere od Kantona. Transferi Zavoda odnose se na uplate po programima zapošljavanja u čijem finansiranju Zavod učestvuje u skladu s potpisanim sporazumima sa Službom (program sufinansiranja djece šehida i poginulih boraca, program sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu sa poteškoćama u razvoju u osnovnom i srednjem obrazovanju u redovnoj nastavi u Federaciji BiH, Sporazum o međusobnoj saradnji u realizaciji programa sufinansiranja zapošljavanja u javnim univerzitetima/sveučilištima u Federaciji BiH). Također, transferi od Kantona odnose se na uplate za programe aktivne politike zapošljavanja (program za zapošljavanje članova porodice u kojima ni jedan član nije zaposlen, program sufinansiranja djece šehida i poginulih boraca, stručno ospozobljavanje boraca i članova njihovih porodica Kantona i dr.).

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 22.818.799 KM, što u odnosu na odobreni plan od 30.908.350 KM predstavlja izvršenje od 74%. Najznačajnija odstupanja planiranih i realizovanih sredstava odnosi se na realizaciju rashoda za tekuće transfere (5.735.990 KM), za plaće, naknade i doprinose (1.089.947 KM), te za nabavku stalnih sredstava (640.056 KM).

S obzirom na to da je realizacija izvršena za 25% manje u odnosu na raspoloživa sredstva, smatramo da je bilo primjerno poduzeti aktivnosti na izmjenama i dopunama Finansijskog plana.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (3.454.933 KM), doprinosi poslodavca i ostali doprinosi (328.540 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (428.995 KM), tekući transferi (18.491.827 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (114.504 KM).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Troškovi plaća i naknada troškova zaposlenih iskazani su u iznosu od 3.454.933 KM, a njihova struktura prikazana je u tabeli:

	u KM	
	1. 1. - 31. 12. 2021.	1. 1. - 31. 12. 2020.
Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.454.933	3.264.419
Bruto plaće i naknade	3.049.700	2.908.338
Naknade troškova zaposlenih	405.233	356.081

Rashodi po osnovu plaća i naknada planirani su u iznosu od 4.460.920 KM, na osnovu 114 sistematizovanih radnih mjesta.

Plaće i naknade zaposlenika uređene su Pravilnikom o radu Službe i njegovim izmjenama i dopunama koje je donio Upravni odbor. Osnovna plaća zaposlenika utvrđuje se množenjem koeficijenta radnog mjesta sa osnovicom za obračun plaće i uvećava se za 0,6% za svaku godinu radnog staža, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%. **Prema Pravilniku o radu, osnovica za obračun plaća utvrđuje se pregovorima između Službe i Sindikata, u skladu s raspoloživim sredstvima**

u Finansijskom planu za tekuću ili sa Finansijskim planom za narednu godinu, što nije učinjeno za 2021. godinu. Umjesto toga, direktor je svaki mjesec donosio odluku kojom se utvrđuje osnovica, koja je u toku 2021. godine iznosila 455 KM. U skladu sa Pravilnikom o radu potpisani je Sporazum o utvrđivanju osnovice plaće za 2022. godinu između direktora i Sindikata Službe. Sporazumom je utvrđena osnovica za obračun plaće za 2022. godinu u visini od 455 KM. Koeficijenti za obračun plaće podijeljeni su u četiri platna razreda, tri platna razreda zaposlenika sa rasponom od 2,2 do 4,8, dok se u četvrtom nalazi direktor čiju plaću utvrđuje Upravni odbor. Upravni odbor je donio odluku i odluku o izmjeni odluke u 2016. godini, kojom je utvrđen koeficijent u visini od 5,69 za obračun plaće direktora.

Kod obračuna plaća testirali smo obračun i isplatu za mart, septembar i decembar. Osim konstatovanog nalaza koji se odnosi na način na koji je utvrđena osnovica za obračun, nisu konstatovane druge nepravilnosti.

Najviša isplaćena plaća iznosila je 2.725 KM, najniža 1.054 KM, a prosječna 1.485 KM.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 405.233 KM, a odnose se najvećim dijelom na naknade za topli obrok (216.958 KM), za prijevoz zaposlenika (69.155 KM), regres za godišnji odmor (55.720 KM) i otpremnine (49.629 KM).

Naknada za topli obrok isplaćuje se prema mjesečnim odlukama o visini naknade koju donosi direktor u skladu sa Pravilnikom o radu. U njemu je definisano da je visina naknade za ishranu utvrđena u visini od 1% prosječne mjesecne neto plaće u FBiH prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku za posljednja tri mjeseca prije isplate. Istim članom je utvrđeno da direktor donosi mjesecne odluke o visini naknade u skladu sa raspoloživim sredstvima u finansijskom planu. U mjesecima za koje smo izvršili testiranje naknada, visina naknade za ishranu iznosila je 9,78 KM (mart), 9,92 KM (septembar) i 9,99 (decembar).

Naknade za prevoz isplaćuju se u skladu s Pravilnikom o radu u visini cijene mjesecne karte u javnom gradskom ili prigradskom prijevozu, za sve zaposlenike čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje dva kilometra. Naknada se obračunava na stvarni broj dolazaka na posao i odlazaka sa posla, na način da se cijena mjesecne karte utvrđena rješenjem o naknadi za troškove prijevoza podijeli sa brojem radnih dana u mjesecu te se dobiveni iznos množi sa stvarnim brojem dolazaka na posao. Naknada troškova prijevoza ne može biti veća od 250 KM, a utvrđuje se na osnovu priložene potvrde o mjestu stanovanja i potvrde gradskog/međugradskog prijevoznika o cijeni koštanja mjesecne karte za tu relaciju.

Regres je isplaćen u skladu sa Pravilnikom o radu Službe kojim je definisano da zaposleniku pripada pravo na regres za godišnji odmor u visini od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku za posljednja tri mjeseca prije isplate. Odluku o isplati regresa donijela je v.d. direktorica 5. 7. 2021. godine kojom se odobrava isplata regresa zaposlenicima Službe u pojedinačnom iznosu od 489,50 KM.

Otpremnine su isplaćene za četiri zaposlenika. Prema Pravilniku o radu Službe zaposleniku pripada pravo na otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini šest njegovih neto plaća ostvarenih u prethodna tri mjeseca prije donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa ili šest prosječnih neto plaća u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, ako je to za njega povoljnije.

Prema članu 40. Pravilnika o radu,¹³ zaposlenici imaju pravo na plaćeno odsustvo u toku kalendarske godine najviše sedam dana u slučajevima sklapanja braka, porođaja supruge, smrti člana uže porodice, smrti roditelja bračnog druga, smrti brata ili sestre, smrti roditelja po majci i ocu, teške bolesti člana uže porodice, selidbe, regulisanja prava na penziju, otklanjanja posljedica elementarnih nepogoda, odazivanja pozivu kod određene organizacije, institucije ili drugog organa i dobrovoljnog darivanja krvi. **Uvidom u rješenja o plaćenom odsustvu u prva tri mjeseca 2021. godine utvrđeno je da su zaposlenici Službe koristili plaćena odsustva koja nisu bila u skladu s Pravilnikom o radu, kao što su registracija vozila, upis djece u školu, a koje je menadžment odobravao donošenjem rješenja, pri tome se pozivajući na tačku k. navedenog člana – odazivanje pozivu kod određene organizacije, institucije ili drugog organa. Izmjenama i dopunama Pravilnika o radu iz marta 2021. godine**

¹³ Pravilnik o radu Službe donesen je 30. 3. 2020. godine, a na snagu je stupio 7. 4. 2020. godine.

zaposlenicima je omogućeno korištenje dva dana plaćenog odsustva za lične potrebe, što ne smatramo dobrom poslovnom praksom jer su se plaćena odsustva nastavila odobravati u svrhe kao što su vakcinacija protiv COVID-a 19, pribavljanje ljekarskih uvjerenja, učešće na Sindikalnim igrarama i dr. Upravni odbor je u decembru 2021. godine donio Odluku o usvajanju novog Pravilnika o radu Službe, koji je stupio na snagu u januaru 2022., u kojem je ukinuto pravo korištenja plaćenog odsustva za lične potrebe.

U toku 2021. u aprilu, junu i julu u Službi je 16 osoba zasnovalo radni odnos na određeno putem Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Tuzlanskom kantonu¹⁴ (u daljem tekstu: Uredba) bez javnog oglašavanja. Uredbom i njenim izmjenama omogućen je prijem u radni odnos na određeno vrijeme najduže do šest mjeseci, jednokratno u toku jedne kalendarske godine za konkretno radno mjesto. Nije prezentirano na koji način je izvršen izbor kandidata s kojima je Služba zasnovala radni odnos na određeno vrijeme, odnosno kako je i na temelju čega direktorica donijela odluke o prijemu ovih kandidata¹⁵ (svi su poslali molbu za prijem u radni odnos). Zaposlenici su primljeni na sljedeće pozicije: zamjenik direktora, šef Odjeljenja za koordinaciju rada biroa, posredovanje i aktivnu politiku zapošljavanja, šef biroa – savjetodavac u Kalesiji, stručni saradnik za programe podsticaja, stručni saradnik za ekonomski poslove socijalnog zbrinjavanja, stručni saradnik za informatiku i statistiku, šest pozicija stručnog saradnika – savjetodavca i četiri evidentičara – radnika na šalteru.

Uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog Ministarstva, Služba je 15. 7. 2021. godine objavila Javni oglas za prijem u radni odnos na neodređeno vrijeme za 15 prethodno navedenih pozicija, izuzev pozicije stručnog saradnika za programe podsticaja. **Članom 34. stav 2. tačka (f) Statuta određeno je da se javnost rada Službe ostvaruje izradom i ažuriranjem podataka o Službi i aktima Službe na zvaničnoj web-stranici.**

Procedura o provođenju postupka prijema u radni odnos putem javnog oglasa u Službi nije objavljena, te kandidati nisu bili obavješteni da će se testiranje, između ostalog, odnositi i na opće znanje (primjeri testova općeg znanja dati su u prilogu ovog Izvještaja), a pitanja postavljena na ispitu općeg znanja nisu relevantna za pozicije tražene javnim oglasom (pitanja iz medicine, fizike, geografije, latinskog itd.). Kandidati koji su primljeni putem Uredbe, a naknadno i na pozicije na neodređeno, imali su pristup internim aktima Službe,¹⁶ a ostali kandidati koji također ispunjavaju potrebne uslove za upražnjena radna mjesta nisu imali jednak pristup informacijama, što dovodi u pitanje transparentnost informacija o mogućnosti zapošljavanja u Službi, te ima za posljedicu nejednak pristup informacijama svih nezaposlenih osoba koje su ispunjavale potrebne uvjete za upražnjena radna mjesta.

Na konkurs su stigle 234 prijave 124 kandidata, od čega je 76 kandidata sa urednim, potpunim i blagovremenim prijavama. Pismenom ispitu za 11 pozicija za koje je kao uslov propisano više ili visoko obrazovanje pristupilo je 50 kandidata, a položilo je 11 kandidata, te su pozvani na usmeni ispit uz 18 kandidata za pozicije sa srednjom stručnom spremom. Kandidati se na usmenom dijelu ispita ocjenjuju iz različitih kompetencija (sposobnost iznalaženja rješenja, vještina komuniciranja, samopouzdanje, itd.), a mogu osvojiti maksimalno 100 bodova. **Nijedan kandidat, osim kandidata koji su prethodno primljeni putem Uredbe i koji su već radili u Službi, nije položio pismeni dio ispita. Prezentirani su i dokumenti o ocjeni kandidata na usmenom ispitu prema različitim kompetencijama, ali nije prezentirano na koji način je komisija ocijenila kandidate, niti postavljena pitanja i odgovori pojedinačnim kandidatima kako bi se potvrdila konačna ocjena iz navedenih kompetencija.**

¹⁴ „Sl. novine Tuzlanskog kantona“, br. 4/19, 4/20, 11/20 i 5/21

¹⁵ Prethodno je pribavljena saglasnost nadležnog Ministarstva. Prema Zaključku Vlade Tuzlanskog kantona od 3. 10. 2019. godine i njegovom izmjenom od 27. 3. 2020. godine, zadužuju se direktori, odnosno rukovodioći samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija, kao i javnih preduzeća i javnih ustanova i drugih institucija čiji je osnivač Tuzlanski kanton, da u vezi sa započetim procedurama prijema zaposlenika na određeno i neodređeno vrijeme, odnosno izdavanja rješenja o prijemu u radni odnos, bilo putem javnog konkursa, sporazumno preuzimanja, a prije nastavka započetih ili započinjanja novih procedura prijema, prethodno pribave saglasnost nadležnog resornog ministarstva, odnosno Vlade Tuzlanskog kantona gdje ne postoji resoma nadležnost nekog ministarstva.

¹⁶ Prema pisanoj izjavi direktora od 1. 4. 2022. godine, svi zaposlenici su upoznati i imaju pristup internim aktima koji se objavljaju na oglasnoj ploči, a i putem portala za potrebe Službe koji se redovno ažurira.

Nakon provedene procedure Komisija je sačinila listu od 15 uspješnih kandidata za svaku traženu poziciju, na osnovu koje je direktor 14. 9. 2021. godine donio Odluke o prijemu zaposlenika u radni odnos na neodređeno vrijeme koji su već radili na tim pozicijama na određeno vrijeme, a primljeni su putem Uredbe. U februaru 2022. godine stupila je na snagu nova Procedura o provođenju postupka prijema u radni odnos putem javnog oglasa u Službi, kojom je utvrđeno da se pismeni ispit sastoji od deset pitanja iz oblasti propisa posredovanja u zapošljavanju i drugih zakona, podzakonskih akata i akata Službe. Testiranje općeg znanja više nije dio Procedure.

Shodno navedenom, prilikom prijema zaposlenika nije ispoštovana odredba Statuta koja se odnosi na javnost rada Službe u dijelu objave Procedure na web-stranici, što je za posljedicu imalo netransparentan način prijema zaposlenika na neodređeno vrijeme.

Preporuka:

- *na web-stranici objaviti Proceduru o provođenju postupka prijema u radni odnos putem javnog oglasa, s ciljem informiranja potencijalnih zaposlenika o postupku prijema u radni odnos u skladu sa odredbama Statuta.*

Služba je 31. 3. 2021. godine na osnovu Pravilnika o radu donesenog 7. 4. 2020. godine i njegovim izmjenama i dopunama donesenim 24. 3. 2021. godine ponudila Odluke o otkazu Ugovora o radu s ponudom izmijenjenih ugovora o radu svim zaposlenicima Službe. Prema prezentiranoj dokumentaciji, deset zaposlenika Službe dobilo je izmijenjene koeficijente i radna mjesta, dok kod ostalih nije bilo izmjena. Šest zaposlenika dobilo je ponude otkaza Ugovora o radu s ponudom izmijenjenog ugovora o radu na radno mjesto sa većim koeficijentom, a četiri su dobila ponudu izmijenjenog ugovora na radno mjesto sa nižim koeficijentom. Rukovodilac Sektora za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba i ljudske resurse (koeficijent 4.8) kojem je ponuđeno mjesto stručnog saradnika za utvrđivanje prava nezaposlenim osobama za slučaj nezaposlenosti (koeficijent 3.2) podnio je žalbu na Odluku o otkazu Ugovora o radu s ponudom izmijenjenog ugovora o radu. Služba je odbila žalbu kao neosnovanu, te kao razlog ponude novog ugovora o radu zaposleniku navodi ukidanje sektora kojim je zaposlenik rukovodio, kao i nezadovoljavajuće rezultate rada.

Napominjemo da je ukidanjem sektora zaposlenik sa najviše rukovodeće pozicije u sektoru premješten na mjesto stručnog saradnika s najnižim koeficijentom u sektoru. Služba nema uspostavljen interni akt kojim je utvrđeno ocjenjivanje zaposlenika, niti se ocjenjivanje zaposlenika vrši, što bi moglo biti osnov za utvrđivanje mjera stimulisanja i nagrađivanja zaposlenika, kao i provođenja korektivnih mjera. U obrazloženju Odluka o ponudi otkaza Ugovora o radu s ponudom izmijenjenih ugovora zaposlenicima Služba navodi samo stupanje na snagu izmjena i dopuna Pravilnika o radu, kao i da radnik ispunjava uslove za novo radno mjesto. U Odluci o otkazu ugovora o radu s ponudom izmijenjenog ugovora o radu zamjenice direktora (koeficijent 4.8) na mjesto glavnog knjigovođe (koeficijent 4.2) i koordinatora za rad općinskih biroa (koeficijent 3.9) na mjesto šefa biroa Tuzla (koeficijent 3.5) nije došlo do promjene u organizaciji Službe niti sistematizaciji radnih mjesta. Mjesto zamjenika direktora ostalo je upražnjeno, dok je zaposlenik koji je prethodno radio na mjestu glavnog knjigovođe unaprijeden na mjesto rukovodioca sektora za finansije i računovodstvo (koeficijent 4.8). Šef biroa Teočak (koeficijent 3.5) dobio je ponudu za radno mjesto koordinatora za rad općinskih biroa (koeficijent 3.9). Tokom revizije nije nam prezentirana dokumentacija koja dokazuje da je odluka izmjene radnih mjesta opravdana jer, iako je došlo do izmjene Pravilnika o radu, suštinska organizacija Službe u pogledu ovih radnih mjesta nije izmijenjena. Također, nije nam prezentirano obrazloženje za šest zaposlenika koji su dobili ponude Ugovora o radu za radna mjesta s višim koeficijentima i na koji način je izvršena njihova selekcija i odabir. S obzirom na navedeno, utvrdili smo da je ponuda novih radnih mjesta izvršena izmjenom Pravilnika o radu bez ocjene radnog učinka i ocjene zaposlenika, na netransparentan način, i nije dokumentovana degradacija, kao ni unapređenje pojedinih zaposlenika.

U članu 107. Zakona o radu definisan je otkaz s ponudom izmijenjenog ugovora o radu. U stavu (1) utvrđeno je da se odredbe Zakona o radu koje se odnose na otkaz primjenjuju i u slučaju kada poslodavac otkaže ugovor i istovremeno ponudi radniku zaključivanje ugovora o radu pod izmijenjenim uslovima. Članom 96. stav (1) Zakona o radu kojim se definiše otkaz ugovora o radu utvrđeno je da poslodavac može otkazati radniku ugovor o radu, uz propisani otkazni rok, ako: a) je takav otkaz opravdan iz ekonomskih, tehničkih ili organizacijskih razloga, ili b) radnik nije u mogućnosti da izvršava

svoje obaveze iz radnog odnosa. Također, utvrđeno je da ako u periodu od jedne godine od otkazivanja ugovora o radu u smislu stava 1. tačka a) ovog člana poslodavac namjerava da zaposli radnika sa istim kvalifikacijama i stepenom stručne spreme ili na istom radnom mjestu, prije zapošljavanja drugih lica dužan je ponuditi zaposlenje onim radnicima čiji su ugovori o radu otkazani.

Članom 27. Pravilnika o radu Službe utvrđeni su slučajevi u kojima se vrši zaključivanje izmijenjenog ugovora o radu, a to su: kada dođe do promjene organizacije u Službi, kada se smanji obim poslova koje radnik obavlja, kada rješenje nadležnog organa utvrdi da kod radnika postoji promijenjena radna sposobnost za poslove koje obavlja, a sposoban je da sa punim radnim vremenom obavlja druge poslove u skladu sa svojom stručnom spremom i radnim sposobnostima i kada se na osnovu akata Službe utvrdi da radnik ne ostvaruje odgovarajuće rezultate rada. Provedenom revizijom konstatovali smo da u najvećem broju slučajeva nisu ispunjeni uslovi iz Pravilnika o radu za zaključivanje izmijenjenih ugovora o radu.

Shodno navedenom, prilikom ponude otkaza Ugovora o radu s izmijenjenim ugovorom o radu zaposlenika Službe nije se postupalo u skladu s odredbama člana 96. Zakona o radu jer u najvećem broju slučajeva nije bilo opravdanosti otkaza iz ekonomskih, tehničkih ili organizacijskih razloga. Pored toga, nije postupljeno shodno odredbama navedenog člana jer su, u pojedinim slučajevima, novi ugovori za ista radna mjesta zaključeni a da zaposlenje nije ponuđeno zaposlenicima čiji su ugovori o radu otkazani, kako je to definisano članom 96. stav 3. Zakona o radu. Također, nije postupljeno ni u skladu s odredbama člana 27. Pravilnika o radu jer izmjenom Pravilnika nije došlo do suštinske promjene organizacije u Službi, niti su utvrđeni akti koji bi bili osnov za utvrđivanje rezultata rada zaposlenika, što bi moglo biti osnov za zaključivanje izmijenjenog ugovora o radu. Napominjemo da je, prilikom novog rasporeda zaposlenika na radna mjesta, od njih deset osam dobilo ugovore za radna mjesta sa izmijenjenim koeficijentima (pet sa većim i tri sa nižim koeficijentom), bez suštinske izmjene u organizaciji posla na tim radnim mjestima.

Preporuka:

- **raspored zaposlenika na nova radna mjesta vršiti u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu Službe.**

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 428.995 KM, što u odnosu na planirane rashode od 847.120 KM predstavlja izvršenje od 50,6%. Prema obrazloženju, planiran je veći iznos sredstava zbog očekivanog povećanja cijena. Najvećim dijelom izdaci se odnose na izdatke za energiju (100.590 KM), izdatke za komunikaciju i komunalne usluge (111.987 KM), nabavku materijala i sitnog inventara (31.631 KM), izdatke za tekuće održavanje (27.641 KM) i ugovorene i druge posebne usluge (136.217 KM).

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge iskazani su u visini od 111.987 KM, a najvećim dijelom se odnose na izdatke za komunikaciju u iznosu od 74.145 KM u okviru kojih se najznačajniji odnose na poštanske usluge u visini od 41.822 KM i izdatke za telefon, telefaks i teleks u visini od 26.372 KM.

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u vrijednosti od 136.217 KM i najvećim dijelom odnose na izdatke za informisanje (17.332 KM), usluge stručnog obrazovanja (7380 KM), stručne usluge (54.045 KM), izdatke za poreze i doprinose na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada (21.509 KM). Izdaci za informisanje se odnose na usluge štampanja u vrijednosti od 5.128 KM i usluge reprezentacije u vrijednosti od 8.366 KM. Najznačajniji dio stručnih usluga odnosi se na izdatke za pravne usluge u vrijednosti od 9.012 KM i hardverske i softverske usluge u visini od 44.764 KM koje se najvećim dijelom odnose na održavanje poslovnog softvera za licence DMS-a na osnovu ugovora i provedene javne nabavke u vrijednosti od 25.974 KM sa PDV-om, tehničku i funkcionalnu podršku za informacioni sistem finansijskog upravljanja ISFU za podršku trezorskog poslovanju u vanbudžetskim fondovima na osnovu zaključenog ugovora i provedene javne nabavke u visini od 25.838 KM sa PDV-om. Izdaci za poreze i doprinose na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada se odnose na naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda i opću vodnu naknadu.

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 18.491.827 KM i čine 81% ukupnih rashoda i izdataka, od čega se najveći dio (18.481.910 KM) odnosi na tekuće transfere.

Struktura izvršenja tekućih transfera prikazana je u tabeli:

Red. broj	Tekući transfer	Plan za 2021. godinu	Realizovano u 2021. godini	Indeks (%) 4/3
1	2	3	4	5
I	Transferi za osiguranje materijalno-socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba	22.259.900	17.207.937	77,3
1.	Novčane naknade nezaposlenim osobama	12.715.200	10.502.943	82,6
2.	Transfer za zdravstveno osiguranje nezaposlenih	7.812.800	6.015.938	77,0
3.	Mirovinsko i invalidsko osiguranje nezaposlenih osoba	1.181.920	473.155	400,3
4.	Ostala davanja pojedincima na osnovu penzijsko-invalidiskog osiguranja	517.980	205.725	39,7
5.	Ostali transferi pojedincima	32.000	10.176	31,8
II	Transferi čija realizacija predstavlja provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja	1.958.000	1.273.973	65,1
1.	2020 Program sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu s poteškoćama u razvoju u osnovnom i srednjem obrazovanju u redovnoj nastavi u FBiH	150.120	132.855	88,5
2.	2020 Zapоšljavanje Roma	51.000	38.210	74,9
3.	2021 Program za zapošljavanje članova porodice u kojima niti jedan član nije zaposlen	20.000	2.520	12,6
4.	2021 Stručno ospozobljavanje za VSS osobe bez radnog iskustva u struci	19.000	5.767	30,4
5.	2021 Sufinansiranje zapošljavanja djece šehida i poginulih boraca 50% FZZ i 50% TK	134.400	0	0
6.	2020 Stručno ospozobljavanje VSS, VŠS i SSS, bez radnog iskustva u struci	24.000	14.846	61,9
7.	2020 Sufinansiranje zapošljavanja djece šehida i poginulih boraca FZZ 45,5% i TK 54,5%	490.000	429.493	87,7
8.	2020 Program za zapošljavanje mladih do 30 godina	56.500	44.761	79,2
9.	2020 Program sufinansiranja zapošljavanja u javnim univerzitetima/sveučilištima u FBiH	20.000	0	0
10.	2021 Stručno ospozobljavanje boraca i članova njihovih porodica TK	62.500	33.900	54,2
11.	2021 Program sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu sa poteškoćama u razvoju u osnovnom i srednjem obrazovanju u redovnoj nastavi u FBiH	25.000	0	0
12.	2021 Zapоšljavanje Roma	13.000	3.750	28,8
13.	2021 Program za zapošljavanje mladih VSS do 30 godina	16.000	2.100	13,1
14.	2018 Stručno ospozobljavanje boraca i članova njihovih porodica TK	11.000	1.510	13,7
15.	2019 Program za zapošljavanje porodica u kojima niti jedan član nije zaposlen	12.500	8.275	66,2
16.	2019 Program zapošljavanja mladih do 30 godina kod poznatog poslodavca	21.000	8.400	40,0
17.	2019 Program sufinansiranja obavljanja stručnog ospozobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa/volonterskog staža, boraca i članova njihovih porodica	106.000	35.488	33,48
18.	2019 Zapоšljavanje Roma	18.000	9.375	52,1
19.	2019 Stručno ospozobljavanje program poticaja	10.100	6.185	61,2
20.	2019 Program sufinansiranja zapošljavanja u javnim univerzitetima/sveučilištima u FBiH	100.000	33.466	33,4
21.	2020 Program sufinansiranja obavljanja stručnog ospozobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa/volonterskog staža boraca i članova njihovih porodica	458.000	427.372	93,3

Red. broj	Tekući transfer	Plan za 2021. godinu	Realizovano u 2021. godini	Indeks (%) 4/3
1	2	3	4	5
22.	2020 Program za zapošljavanje članova porodice u kojima niti jedan član nije zaposlen, niti imaju penzionera	42.000	34.440	82,0
23.	2019 Program za zapošljavanje osoba koje izlaze iz sistema javne brige	2.500	1.260	50,4
24.	2021 Program dokvalifikacije/prekvalifikacije nezaposlenih osoba za certificirane zavarivače u cilju njihovog zapošljavanja	95.380	0	0
	Ukupno (I + II):	24.217.900	18.481.910	76,3

Novčane naknade nezaposlenim osobama iskazane su u iznosu od 10.502.943 KM. Priznavanje prava na novčanu naknadu vršilo se u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, odnosno ako je u trenutku prestanka radnog odnosa nezaposlena osoba imala najmanje osam mjeseci rada neprekidno ili osam mjeseci sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci. Novčana naknada priznавала se za period od tri mjeseca, najviše do 24 mjeseca, u zavisnosti od broja godina provedenih na radu u visini od 40% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa nezaposlene osobe. U revidiranoj godini 7.557 osoba je ostvarilo pravo na novčanu naknadu, dok je prosječan broj korisnika bio 1.737. Ostvarivanje navedenog prava uređeno je Pravilnikom o ostvarivanju prava na novčanu naknadu iz 2017. godine i Instrukcijom za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti iz 2021. godine. Naplata novčane naknade na koju nezaposlena osoba nije imala pravo regulisana je Uputstvom o radu za naplatu novčane naknade na koju nezaposlena osoba nije imala pravo i ostalih potraživanja Službe iz 2016. godine. Služba je podnijela 112 rješenja kojima se osobe obavezuju da vrate novčanu naknadu na koju nisu imale pravo.

Na rješenja Službe o odbijanju zahtjeva za priznavanje prava na novčanu naknadu izjavljeno je ukupno 58 žalbi, od kojih su 32 osvojene, a 26 je odbijeno. Izmjenama i dopunama instrukcije za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti iz januara 2022. godine utvrđeno je pravo nezaposlenih osoba kojima poslodavci nisu vršili uplatu doprinosa za osiguranje u slučaju nezaposlenosti na novčanu naknadu, a na osnovu uputa koje su date u presudama Vrhovnog suda FBiH, kantonalnog suda u Tuzli i rješenjima Zavoda.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je priznavanje prava na novčanu naknadu vršeno na osnovu zahtjeva za utvrđivanje prava na novčanu naknadu podnositelja, te ostale dokumentacije propisane Pravilnikom.

Transfer za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba u iznosu od 6.015.938 KM realizovan je u skladu sa Odlukom o utvrđivanju osnovica, stopa i načinu obračunavanja i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje na području Tuzlanskog kantona koju je donijela Skupština Kantona 2010. godine¹⁷ kao i šest izmjena i dopuna iste.¹⁸ Navedenom Odlukom utvrđena je visina doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenim osobama u iznosu od 1,75% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće zaposlenih u FBiH, prema posljednjem saopćenju Federalnog zavoda za statistiku. Služba je mjesечно doznačavala sredstva za zdravstveno osiguranje za prosječno 46.904 nezaposlenih osoba. U skladu sa Odlukom Vlade FBiH o izdvajaju sredstava u Fond solidarnosti Federacije BiH (v. broj: 193/2018) obračunati doprinosi za zdravstveno osiguranje su usmjeravani u utvrđenim omjerima Zavodu zdravstvenog osiguranja Kantona (89,8 %) i Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH (10,2 %).

Ostala davanja pojedincima na osnovu penzijsko-invalidskog osiguranja realizovan je u iznosu od 205.725 KM. Nezaposlenoj osobi kojoj prema evidenciji Službe, ličnoj dokumentaciji ili drugim dokazima koje posjeduje nedostaje manje od tri godine penzijskog staža do sticanja uslova za starosnu penziju, u skladu sa članom 31. stav 2. Zakona o posredovanju u zapošljavanju, priznавalo se pravo na penzijsko-invalidsko osiguranje u skladu sa propisima o penzijsko-invalidskom osiguranju. Federalni zavod za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje sačinio je Uputstvo za primjenu člana 31. Zakona

¹⁷ „Sl. novine Tuzlanskog kantona“, br. 1/10

¹⁸ „Sl. novine Tuzlanskog kantona“, br. 9/12, 4/14, 14/14, 7/15, 17/15, 5/16

o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba 26. 4. 2018. godine u kojem su definisani uslovi koji su potrebni za ostvarivanje prava, kao i potrebna dokumentacija za utvrđivanje prava i način obračuna i uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje. Nezaposleno lice koje je prijavljeno nadležnoj službi za zapošljavanje, a kojem nedostaju do tri godine penzijskog staža za sticanje uslova za starosnu penziju, to vrijeme mora provesti u osiguranju, a najranije od 29. 12. 2000. godine kada je Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba stupio na snagu. Na osnovu pojedinačnih zahtjeva, uz prilaganje potrebne dokumentacije, Služba je odlučivala rješenjem o priznavanju prava na penzijsko i invalidsko osiguranje. Obveznik uplate doprinosa je kantonalna služba za zapošljavanje prema mjestu prebivališta lica koje je prijavljeno toj službi za zapošljavanje. U toku 2021. godine, u radu je bilo ukupno 358 zahtjeva za priznavanje prava na penzijsko i invalidsko osiguranje, od čega je 206 zahtjeva podneseno u 2021. godini, dok su 152 zahtjeva prenesena iz 2020. godine. U toku 2021. godine, 93 osobe su ostvarile pravo po ovom osnovu, 22 postupka su obustavljena zbog odustajanja nezaposlene osobe od zahtjeva, smrti podnosioca zahtjeva, zaposlenja i dr., za 122 predmeta za koja nije izdato uvjerenje o ukupnom stažu, odnosno penzijskom stažu od Kantonalne administrativne službe Tuzla, donesen je zaključak o prekidu postupka jer Služba bez navedenog uvjerenja ne može rješiti zahtjeve u zakonskom roku. U 2021. godini podneseno je 39 žalbi koje su upućene Zavodu na rješavanje. Proces priznavanja prava nezaposlenoj osobi najčešće traje preko godinu dana, a iz razloga jer Federalni zavod za penziono invalidsko osiguranje kasni sa dostavom uvjerenja o penzijskom stažu Službi.

Program sufinansiranja zapošljavanja u javnim univerzitetima u Federaciji BiH

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Zavod je u oktobru 2019. godine sačinio Program sufinansiranja zapošljavanja u javnim univerzitetima/sveučilištima u FBiH za 2019. godinu. Programom su planirana sredstva u iznosu od 1.065.400 KM, od čega je 144.000 KM planirano za Univerzitet u Tuzli. Cilj programa je zapošljavanje asistenata/viših asistenata/stručnih saradnika/naučnih istraživača u javnim univerzitetima/sveučilištima u FBiH, radi jačanja ljudskih potencijala u svrhu poboljšanja obrazovnog procesa u javnim visokoškolskim ustanovama. Programom je određeno sufinansiranje dijela troškova obaveznih doprinosa i/ili dijela neto plaće u iznosu do 800 KM mjesечно po osobi u trajanju od 12 mjeseci. Univerzitet/sveučilište se obavezuje da će osigurati razliku sredstava iz vlastitih izvora za isplatu ukupnog iznosa bruto plaće, u skladu sa svojim internim aktima, za svaku osobu čije se zapošljavanje sufinansira. Sporazum o međusobnoj saradnji potpisani je u decembru 2019. godine, a ugovori sa zaposlenicima su potpisani u martu 2020. godine sa trajanjem do 31. 12. 2020. godine. Zavod se obavezao uplatiti sredstva na način da početkom realizacije Programa, nakon što Služba Zavodu dostavi ugovore o radu sa sufinansiranim osobama i obrasce prijave sufinansiranih osoba na obavezna osiguranja putem Porezne uprave, uplati jednu četvrtinu sredstava, a preostala sredstva kvartalno, po zaprimanju izvještaja od Službe o izvršenim isplatama sredstava. Služba je Zavodu slala izvještaje o namjenskom utrošku sredstava nakon što se izvrši realizacija prethodne tranše i utvrdi potreba za dodatnim sredstvima. Zavod je tokom 2020. i 2021. uplatio ukupni iznos od 144.000 KM u četiri tranše od po 36.000 KM. Tokom 2021. godine realizovano je 33.466 KM. Prema zapisniku o sravnjenju programa, Služba je isplatila 101.467 KM, dok je za razliku od 42.533 KM izvršen povrat Zavodu. Univerzitet u Tuzli je 25. 12. 2019. godine objavio javni poziv po osnovu ovog Programa, te je zaposleno 13 osoba. Utvrđene obaveze Službe po ovom programu bile su da: provjerom dokumentacije koju Univerzitet redovno dostavlja obavlja pravdanja sredstava, provjerava podatke na portalu Porezne uprave FBiH i prema potrebi kontroliše provođenje ugovorenih obaveza neposredno kod Univerziteta. Konstatovano kašnjenje u realizaciji programa je posljedica kasnog donošenja Programa Zavoda, te kašnjenja Univerziteta sa dostavljanjem zaključenih ugovora o radu sa sufinansiranim osobama Službi tek 24. 4. 2020. godine, kao i kašnjenje Univerziteta sa pravdanjem sredstava Službi.

Program sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu sa poteškoćama u razvoju u osnovnom i srednjem obrazovanju u redovnoj nastavi u Federaciji BiH

Zavod je donio program u maju 2020. godine. Sporazum o međusobnoj saradnji u realizaciji Programa Zavod je potpisao 10. 8. 2020. godine sa Službom i Ministarstvom obrazovanja i nauke Tuzlanskog Kantona. Program se realizuje s ciljem zapošljavanja najmanje 100 osoba odgovarajućeg stručnog kadra za djecu sa poteškoćama u razvoju u osnovnom obrazovanju u redovnoj nastavi u FBiH, radi jačanja ljudskih potencijala u svrhu poboljšanja obrazovnog procesa u javnim ustanovama osnovnog obrazovanja. Korisnici Programa su nadležna ministarstva/javne ustanove osnovnog obrazovanja i nezaposlene osobe utvrđene ciljnom grupom. Sredstva za realizaciju programa osigurana su Finansijskim planom Zavoda za 2020. godinu. Programom je određeno sufinansiranje dijela troškova obveznih doprinosa i/ili dijela neto plaće u iznosu do 600 KM mjesечно po osobi, iz sredstava Zavoda (ukupno za Tuzlanski kanton: 150.120 KM). Ministarstvo obrazovanja i nauke Kantona će pratiti realiziranje ugovorenih obaveza i po potrebi osigurati razliku sredstava iz vlastitih izvora za isplatu ukupnog iznosa bruto plaće, u skladu sa svojim unutrašnjim aktima, za svaku osobu čije se zapošljavanje sufinansira. Zavod finansira sredstva na način, da početkom realizacije programa uplati jednu četvrtinu sredstava, a preostala sredstva kvartalno po dostavljanju obveznih izvještaja Službe o izvršenim isplatama sredstava u skladu s programom. Uvidom u pojedinačne izvještaje dostavljene Zavodu u 2021. godini konstatovali smo da se nisu dostavljali kvartalno nego prema isplatama i realizaciji sredstava Službe. Tako su u martu 2021. godine dostavljena dva izvještaja Službe na osnovu kojih je i Zavod uplatio dvije tranše u istom mjesecu. U Tuzlanskom kantonu zaposlena je 31 osoba i ugovori su potpisani s korisnicima (osnovnim i srednjim školama) u septembru 2020. godine.

Služba je učesnicima u programu uplatila 132.855 KM od čega je neutrošeno 17.265 KM. Izvršen je povrat neutrošenih sredstava Zavodu. Služba je zadužena za kontrolu i praćenje izvršenja ugovornih obaveza poslodavca i ukoliko utvrdi da ih poslodavac ne ispunjava, Služba će pokrenuti postupak raskida ugovora. U 2021. godini nije bilo raskidanja ugovora sa korisnicima sredstava. S obzirom da je Program donesen u maju 2020. godine, a da je prva isplata Službe uslijedila tek u martu 2021. godine, konstatujemo da je prisutno znatno kašnjenje u provođenju programa. Razlozi kašnjenja su kasno donošenje Programa od Zavoda i zaključivanje Sporazuma sa Službom i Ministarstvom obrazovanja i nauke Kantona o međusobnoj saradnji, kašnjenje sa pravdanjem sredstava Ministarstva obrazovanja i nauke jer šalju objedinjene dokaze za sve škole Službi za određeni period, te Služba nakon toga vrši obradu podataka i isplatu sredstava.

VIII Program sufinansiranja obavljanja stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa/volunteerskog staža, boraca i članova njihovih porodica

U 2019. godini Služba je sa Ministarstvom za boračka pitanja Tuzlanskog kantona zaključila Sporazum o realizaciji VIII Programa sufinansiranja obavljanja stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa/volunteerskog staža boraca i članova njihovih porodica u 2019/2020 godini. Sporazumom su planirana namjenska sredstva iz Budžeta Kantona u iznosu od 550.000 KM, koja su Aneksom Sporazuma uvećana na 910.000 KM. Cilj Programa je da se osobama VSS, bez radnog iskustva, iz boračke populacije, a koje se nalaze na konačnoj listi kandidata Ministarstva za boračka pitanja Kantona i koje su na evidenciji nezaposlenih u Kantonu, omogući stručno osposobljavanje za samostalan rad bez zasnivanja radnog odnosa/volunteerski staž, kako bi stekli radno iskustvo, potrebno za rad na određenim radnim mjestima ili za polaganje stručnog ispita. Obaveze Službe, u skladu sa Sporazumom, su da pripremi Program, da na osnovu konačne liste kandidata za obavljanje stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa/volunteerskog staža Ministarstva, sačini tekst javnog poziva, vrednuje prijave na javni poziv, da sačini listu poslodavaca koji ispunjavaju uslove za realizaciju Programa, da Ministarstvu dostavlja kvartalno izvještaj o utrošenim sredstvima. Programom je utvrđeno da će se sufinansiranje vršiti za period do 12 mjeseci, u bruto iznosu od 339,21 KM mjesечно po osobi, od čega je iznos 250 KM naknada osobi na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa, a iznos od 89,21 KM se uplaćuje na ime plaćanja pripadajućih obaveza. Javni poziv za poslodavce za učešće u programu raspisan je u septembru 2019. godine, te još dva puta nakon toga. Svi javni pozivi bili su u 2019. godini. Značajan dio ovih sredstava nije raspoređen. Služba raspisuje javni poziv nakon što Ministarstvo sačini listu kandidata, zbog čega se javni pozivi po ovim programima objavljaju najčešće tek u drugoj polovini godine. Na 31. 12. 2021. godine realizacija po ovom programu

iznosila je 35.488 KM, što je manje za 70.512 KM u odnosu na planirana sredstva. Prema zaključenim ugovorima sa poslodavcima, poslodavci su bili u obavezi da prije svake naredne isplate Službi dostave potvrdu ili drugi dokaz o isplati sredstava osobi na stručnom sposobljavanju, potpisani od strane volontera i ovjeren od strane poslodavca i dokaz da je volonter osiguran za slučaj povrede na radu i profesionalne sposobnosti, a zatim, istu dokumentaciju dostavljati mjesечно, za preostali period, do isteka ugovorene obaveze sufinansiranja. U pojedinim slučajevima poslodavci su kasnili sa dostavom dokumentacije koja je propisana. U ovakvim slučajevima Služba je slala opomene pred raskid ugovora. Prezentirane opomene koje je Služba slala za neizvršene obaveze po zaključenim ugovorima upućene su obrazovnim ustanovama koje se finansiraju iz Budžeta Kantona.

Prema Zapisniku o sravnjenju projekta potписанog od predstavnika Službe i Ministarstva za boračka pitanja Kantona, ukupno realizovana sredstva po ovom programu iznosila su 504.073 KM. S obzirom na to da su uplaćena sredstva iz Budžeta Kantona iznosila 910.000 KM, utvrđena je razlika u iznosu od 405.927 KM, za koje je Služba izvršila povrat u Budžet Kantona.

IX Program sufinansiranja obavljanja stručnog sposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa/volunteerskog staža boraca i članova njihovih porodica

U augustu 2020. godine Služba je sa Ministarstvom za boračka pitanja Tuzlanskog kantona potpisala Sporazum o realizaciji IX Programa sufinansiranja obavljanja stručnog sposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa/volunteerskog staža boraca i članova njihovih porodica. Sporazumom su planirana namjenska sredstva iz Budžeta Kantona u iznosu od 550.000 KM, koja su Aneksom Sporazuma uvećana na 782.000 KM. Cilj Programa je da se osobama VSS, bez radnog iskustva, iz boračke populacije, a koje se nalaze na konačnoj listi kandidata Ministarstva za boračka pitanja Kantona i koje su na evidenciji nezaposlenih u Kantonu, omogući stručno sposobljavanje za samostalan rad bez zasnivanja radnog odnosa/volunteerski staž, kako bi stekli radno iskustvo, potrebno za rad na određenim radnim mjestima ili za polaganje stručnog ispita. Obaveze Službe, u skladu sa Sporazumom, su da pripremi Program, da na osnovu konačne liste kandidata za obavljanje stručnog sposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa/volunteerskog staža Ministarstva, sačini tekst javnog poziva, vrednuje prijave na javni poziv, da sačini listu poslodavaca koji ispunjavaju uslove za realizaciju Programa, da Ministarstvu dostavlja kvartalno izvještaj o utrošenim sredstvima. Programom je utvrđeno da se sufinansira obavljanja stručnog sposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa / volunteerskog staža za osobe iz ciljne grupe, a koje se nalaze na konačnoj listi kandidata Ministarstva, u trajanju do 12 mjeseci, sa sredstvima u bruto iznosu od 339,21 KM mjesечно, po osobi, od čega je iznos 250,00 KM naknada osobi na stručnom sposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa, a iznos od 89,21 KM se uplaćuje na ime plaćanja pripadajućih obaveza. Na 31. 12. 2021. godine Program nije okončan, a realizacija po ovom Programu iznosila je 427.372 KM, što je manje za 30.628 KM u odnosu na planirana sredstva. Sva planirana sredstva za ovaj Program uplaćena su na račun Službe tokom prethodne i tekuće godine, a ukupna realizacija na 31. 12. 2021. godine iznosi 494.966 KM. S obzirom da je Program donesen u augustu 2020. godine, te da se javni poziv raspisivao tri puta nakon čega su zaključeni ugovori sa poslodavcima, konstatujemo da je prisutno znatno kašnjenje u provođenju Programa. Osnovni razlog kašnjenja je kasno zaključivanje Sporazuma, a samim tim i donošenje i realizacija Programa.

Program sufinansiranja zapošljavanja djece šehida i poginulih boraca - 2020

Služba je u maju 2020. godine započela aktivnosti sufinansiranja zapošljavanja djece šehida i poginulih boraca za 2020. godinu. Služba je Program donijela u junu, Sporazum o međusobnoj saradnji između Zavoda, Vlade Kantona i Službe zaključen u julu, a u julu 2020. godine je raspisan i javni poziv za učešće u Programu. Za realizaciju ovog Programa, Zavod i Ministarstvo za boračka pitanja Kantona planirali su sredstva u iznosima po 200.000 KM. Naknadnim izmjenama Sporazuma, utvrđeno je da će Zavod osigurati sredstva u iznosu od 250.000 KM, a Ministarstvo u iznosu od 300.000 KM, tako da ukupno planirana sredstva po ovom Programu iznose 550.000 KM. Sredstva su Službi uplaćena u periodu od 30. 7. 2020. godine do 17. 12. 2021. godine. Na osnovu javnog poziva odobrena su sredstva za 20 prijavljenih firmi za zapošljavanje 30 osoba, u ukupnom iznosu od 398.228 KM. Imajući u vidu da

je aneks na Sporazum kojim su sredstva uvećana potpisani u novembru, neposredno nakon ovog potpisivanja, raspisan je i ponovljeni javni poziv, po kojem su odobrena sredstva za 11 firmi i 11 zaposlenika u iznosu od 143.047 KM. U skladu sa Programom, Služba je zaključila ugovore sa poslodavcima. Program se realizuje s ciljem zapošljavanja djece šehida i poginulih boraca, koja se nalaze na evidenciji Službe prije objave Javnog poziva sa završenim visokim/višim i srednjim stepenom obrazovanja, koja aktivno traže posao. Služba poslodavcu mjesечно isplaćuje/refundira iznos od 1.289 KM za osobu sa VSS/VŠS u trajanju od 12 mjeseci i 966 za osobe sa SSS/KV u trajanju od 12 mjeseci, a iznos obuhvata troškove obaveznih doprinosa i neto plaću, ili dio troškova obaveznih doprinosa i dio neto plaće. Operativnim planom je predviđena realizacija ovog Programa u iznosu od 460.000 KM, a realizacija iznosi 429.493 KM. Poslodavci su dostavljali dokumentaciju propisanu Programom potrebnu za refundaciju isplaćenog iznosa zaposlenicima. Imajući u vidu da su aktivnosti realizacije mjera zapošljavanja započete kasno, da je Program donesen tek u junu, tako je i realizacija samog Programa započela kasno (krajem 2020. godine).

Posljedica navedenog je da se realizacija programa za zapošljavanje za 2020. godinu najvećim dijelom realizovala u 2021. godini. Ukupno utrošena sredstva po Programu na 31. 12. 2021. godine iznosila su 505.948 KM. Programom su utvrđeni indikatori za nadgledanje i ocjenu uspješnosti efekata zapošljavanja, a utvrđena je i obaveza Službe da nakon isteka Programa izvrši evaluaciju, u skladu sa ciljem Programa. Program je okončan u februaru 2022. godine, a prema zapisniku o sravnjenju programa, neutrošena sredstva u iznosu od 29.230 KM vratit će se Zavodu (45,46%) u iznosu od 13.288 KM i Ministarstvu za boračka pitanja Kantona (54,54%) u iznosu od 15.942 KM.

Okončani programi u 2021. godini

Služba je u 2021. godini okončala realizaciju četiri Programa, a pregledi plana, realizacije i povrata sredstava prikazani su u sljedećoj tabeli:

NAZIV PROGRAMA	FINANSIJSKI PLAN ZA 2021.	REALIZACIJA ZA 2021.	POVRAT SREDSTAVA	FINANSIJER
2018 Stručno osposobljavanje boraca i članova njihovih porodica Tuzlanskog kantona	11.000	1.510	160.103	Kanton
2019 Stručno osposobljavanje boraca i članova njihovih porodica Tuzlanskog kantona	106.000	35.488	405.927	Kanton
2019 Program sufinansiranja zapošljavanja u javnim univerzitetima/sveučilištima u FBiH	100.000	33.466	42.533	Zavod
2020 Program sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu s poteškoćama u razvoju u osnovnom i srednjem obrazovanju u redovnoj nastavi u FBiH	150.120	132.855	17.265	Zavod

Programi navedeni u tabeli su započeti ranijih godina, a okončani u revidiranoj godini. Neutrošena sredstva Služba je vratila Zavodu, odnosno Kantonu, zavisno od toga ko je finansirao koji program.

Ukupno planirana sredstva za realizaciju aktivne politike zapošljavanja iznose 1.958.000 KM, dok realizacija iznosi 1.273.973 KM. Uplaćena, a nerealizovana sredstva predstavljaju namjenski prihod koji se razgraničava, te je po ovom osnovu na poziciji razgraničenih prihoda za namjenska sredstva iskazano 1.440.223 KM. Planirana sredstva po programima zapošljavanja iz 2021. godine iznose 385.280 KM, dok je realizacija ovih programa 48.037 KM, što predstavlja izvršenje od 12,5%. Manja realizacija programa u odnosu na planirano rezultat je dugotrajne procedure, od namjere finansijera projekta do zaključivanja sporazuma između Službe i finansijera. Naime, svaki program se prethodno iskazuje u finansijskom planu Zavoda, odnosno Budžetu Kantona. U skladu s odlukama o izvršenju finansijskog plana ili zakonima o izvršenju budžeta donose se odluke, odnosno programi utroška sredstava, što je obaveza Zavoda, odnosno Ministarstva. Tek nakon usvajanja navedenih dokumenata pristupa se potpisivanju sporazuma, nakon čega Služba donosi programe po kojima započinju aktivnosti zapošljavanja. Javni pozivi za odabir poslodavaca ponavljaju se i po nekoliko puta kako bi sredstva bila iskorištena, a što veći broj osoba zasnovao radni odnos.

7.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 114.504 KM i u odnosu na plan manji su za 640.056 KM. Izdaci se najvećim dijelom odnose na nabavku kancelarijske opreme (89.794 KM) i licenci (21.956 KM). Nabavka je izvršena na osnovu zaključeni ugovora o nabavci, a na osnovu provedenih postupaka javnih nabavki. Procedure postupaka javnih nabavki obrazložene su u tački 9. Izvještaja.

Finansijskim planom predviđena je nabavka stalnih sredstava na pozicijama nabavka zemljišta (30.000 KM), nabavke zgrada (220.300 KM), nabavka opreme (130.000 KM), nabavku sredstava u obliku prava (170.000 KM) i rekonstrukciju i investicijsko održavanje (204.260 KM).

7.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima ukupno iskazani prihodi i primici iznosili su 25.233.254 KM, rashodi i izdaci 22.818.799 KM i višak prihoda nad rashodima 2.414.455 KM. Akumulirani neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u Bilansu stanja na 31. 12. 2021. godine iskazan je u iznosu od 3.518.658 KM.

Upravni odbor je 15. 4. 2022. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o radu sa izvještajem o izvršenju finansijskog plana Službe za period 1. 1. 2021. – 31. 12. 2021. godine. Ovom Odlukom utvrđeno je da će se ostvareni suficit (višak prihoda nad rashodima) rasporediti u cijelosti kroz finansijski plan za 2022. godinu u svrhu likvidnosti i solventnosti poslovanja Službe.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina u blagajni i na transakcijskim računima, na kraju fiskalne godine iznosi 6.757.688 KM. Najznačajnija sredstva nalaze se na transakcijskim računima kod NLB banke, od kojih je jedan glavni transakcijski račun (5.094.129 KM) i transakcijski račun namjenskih sredstava za programe zapošljavanja (1.499.583 KM).

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 100.580 KM, a odnose se na potraživanja od pravnih lica (471 KM), potraživanja od fizičkih lica (21.988 KM) i ostala potraživanja (78.120 KM).

Ostala potraživanja odnose se na potraživanja po osnovu bolovanja preko 42 dana od Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona (16.641 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (58.978 KM) i ostala potraživanja (2.501 KM).

Sumnjiva i sporna potraživanja čine potraživanja na ime primljene novčane naknade od pripadnika Armije BiH (13.833 KM), na ime primljene novčane naknade ostalima (38.264 KM), te sumnjiva i sporna potraživanja koja se odnose na kredite fizičkim osobama iz 2003. godine (6.880 KM).

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Službe iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 4.432.911 KM (nabavne vrijednosti 5.626.838 KM, ispravke vrijednosti 1.193.927 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava. Najznačajniji iznos stalnih sredstava odnosi se na iskazane građevinske objekte i zemljište.

Uvećanja stalnih sredstava u revidiranoj godini najvećim dijelom se odnose na uvećanje po osnovu izvršene nabavke stalnih sredstava (iskazanih na izdacima za nabavku stalnih sredstava) u iznosu do 114.504 KM, te na uvećanje po osnovu prenosa donirane opreme sa vanbilansne evidencije u iznosu od 183.516 KM, a na osnovu Zapisnika o prenosu vlasništva kojeg su potpisali direktor Službe i donator. Smanjenje vrijednosti stalnih sredstava u iznosu od 49.918 KM izvršeno je na osnovu rashodovanja i isknjižavanja stalnih sredstava, po izvršena dva vanredna popisa u revidiranoj godini i redovnom godišnjem popisu sredstava za 2021. godinu, te za izvršeni obračun amortizacije.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 3.730.522 KM (nabavne vrijednosti 4.126.388 KM, ispravke vrijednosti 395.866 KM). Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su u poslovnim knjigama evidentirani poslovni prostori Službe (zgrada Službe i poslovni prostor u Tuzli, te poslovni prostori biroa

u općinama: Kalesija, Čelić, Teočak, Sapna, Banovići, Doboj Istok, Gračanica, Gradačac, Kladanj, Lukavac, Srebrenik i Živinice). Od navedenih poslovnih prostora Služba ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu ili posjedu za poslovne prostore u Tuzli, Kalesiji, Teočaku i Sapni (bez dokaza o vlasništvu za poslovne prostore u Tuzli, Sapni i Teočaku i bez dokumentacije o posjedu za poslovni prostor u Kalesiji). Sudski postupak u vezi sa poslovnim prostorom u Čeliću je završen u 2021. godini, te je na osnovu pravomoćne presude Općinskog suda u Tuzli i rješenja zemljišnoknjizičnog ureda u Tuzli poslovni prostor upisan kao vlasništvo Službe. Postupci za utvrđivanje prava vlasništva i uknjižbe vlasništva u zemljišnim knjigama za ostale poslovne prostore su u toku. Služba kontinuirano radi na osiguranju dokumentacije o vlasništvu nad uknjiženim nekretninama.

U knjigovodstvenoj evidenciji evidentirana su četiri poslovna prostora čija je nabavna vrijednost u Bilansu stanja na 31. 12. 2021. godine iskazana u iznosu od 2.052.432 KM, iako za njih Služba ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu ili posjedu.

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 3.341.712 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze (1.316.462 KM), obaveze po osnovu plaća i naknada plaća ostalih primanja zaposlenih (316.380 KM) i kratkoročna vremenska razgraničenja (1.708.870 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom se odnose na obaveze za tekuće transfere iz 2021. godine (1.279.767 KM).

Kratkoročna vremenska razgraničenja najvećim dijelom (1.440.223 KM) se odnose na razgraničene prihode po osnovu uplate novčanih sredstava iz Budžeta Tuzlanskog kantona (1.420.430 KM) i Zavoda (19.794 KM). Sredstva su uplaćena u prethodnom periodu i odnose se na više programa, a najveći dio odnosi se na programe zapošljavanja iz 2020. i 2021. godine. Na ovoj poziciji evidentirano je i 247.907 KM koji se odnose na redovna, kao i sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 83.468 KM, te na izvršene uplate više finansijera po programima prije prelaska na trezorsko poslovanje, koji su okončani u prethodnim godinama (164.440 KM). Služba nema podataka po kojim programima, odnosno po kojоj osnovi su sredstva ostala neutrošena.

Preporuka:

- *utvrditi činjenično stanje iskazanih razgraničenih ostalih prihoda za izvršene uplate iz prethodnog perioda po osnovu programa zapošljavanja, te na osnovu utvrđenog poduzeti odgovarajuće aktivnosti i knjigovodstveno evidentiranje.*

7.2.4 Popis sredstava i obaveza

Upravni odbor Službe je 22. 11. 2021. godine donio Odluku o sprovođenju redovnog popisa imovine i obaveza na 31. 12. 2021. godine kojom se utvrđuje postupak redovnog popisa imovine i obaveza Službe. Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem Službe od 5. 8. 2021. godine uređen je postupak provođenja popisa imovine i obaveza u Službi. Direktor je donio rješenje o imenovanju četiri popisne komisija 2. 12. 2021. godine, a to su: centralna komisija za popis, komisija za popis obaveza, potraživanja, zaliha materijala i sitnog inventara, komisija za popis novčanih sredstava, vrijednosnih papira i razgraničenja, komisija za popis stalnih sredstava, sredstava koja se vode vanbilansno i tuđih sredstava na korištenju. Uvidom u rješenja o imenovanju komisije za vanredan popis sredstava i obaveza zbog primopredaje dužnosti direktora od 1. 9. 2021. godine također su imenovane prethodno navedene komisije za popis, a jedan od imenovanih članova Centralne komisije je i tadašnja direktorica koja je predavala dužnost novoimenovanom direktoru. Navedeno nije u skladu s članom 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH¹⁹ i članom 68. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH²⁰ kojim je utvrđeno da članovi komisije ne mogu biti lica koja su materijalno ili finansijski zadužena za sredstva koja se popisuju i

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 15/21

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 60/14

njihovi neposredni rukovodioci. Odlukom o imenovanju Komisija za popis novčanih sredstava, vrijednosnih papira i razgraničenja imala je zadatak da izvrši popis razgraničenja na 31. 12. 2021. godine. Komisija je izvršila popis stanja razgraničenih ostalih prihoda na 31. 12. 2021. godine u ukupnoj vrijednosti od 247.907 KM, ali nije utvrdila strukturu i od čega se razgraničenja sastoje (skrećemo pažnju da je na poziciji kratkoročnih vremenskih razgraničenja iskazano 164.440 KM koja se odnose na izvršene uplate više finansijera po programima prije prelaska na trezorsko poslovanje, koji su okončani u prethodnim godinama, a Služba nema podataka po kojim programima, odnosno po kojoj osnovi su sredstva ostala neutrošena).

Nije izvršen naturalni popis razgraničenih ostalih prihoda u iznosu od 247.907 KM, zbog čega nije moglo biti izvršeno ni usaglašavanje knjigovodstvenog stanja razgraničenih ostalih prihoda sa stvarnim stanjem koje bi se utvrdilo naturalnim popisom. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Upravni odbor je 1. 2. 2022. godine donio Odluku o usvajanju Elaborata za popis sredstava i obaveza na 31. 12. 2021. godine, u kojoj je utvrđeno da se prihvata prijedlog komisije za isknjižavanje 59 stalnih sredstava, od kojih 16 ima sadašnju knjigovodstvenu vrijednost u iznosu od 1.204 KM, kao i pojedinih stavki sitnog inventara koje nemaju knjigovodstvenu vrijednost.

Preporuke:

- *redovnim godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje razgraničenih ostalih prihoda i usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;*
- *u komisije za popis sredstava i obaveza ne imenovati lica koja su materijalno ili finansijski zadužena za sredstva koja se popisuju i njihovi neposredni rukovodioci, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji, sa 31. 12. 2021. godine, evidentiran je iznos od 55.656 KM, a odnosi se na uslovna potraživanja u iznosu od 26.467 KM i na evidenciju tuđih stalnih sredstava (29.189 KM).

Uslovna potraživanja odnose se na potraživanja za novčanu naknadu preknjižena iz bilansa po osnovu Zakљučka Upravnog odbora iz 2019. godine i dopisom Komisije za analizu sumnjivih i spornih potraživanja.

Evidencija tuđih stalnih sredstava odnosi se na IT opremu primljenu na revers od Zavoda.

9. JAVNE NABAVKE

Direktor Službe je 18. 1. 2021. godine donio Plan javnih nabavki za 2021. godinu. Upravni odbor je 26. 1. 2021. godine donio Odluku o davanju saglasnosti na doneseni Plan javnih nabavki Službe za 2021. godinu. Planom javnih nabavki predviđena su 62 postupka javnih nabavki ukupne procijenjene vrijednosti od 743.006 KM.²¹ Nakon usvojenih izmjena koje su donesene 20. 4.; 10. 6.; 22. 7.; i 6. 10. 2021. godine, planirana su 64 postupka ukupne procijenjene vrijednosti od 745.726 KM (robe u iznosu od 234.220 KM, usluge u iznosu od 371.506 KM, radovi u iznosu od 140.000 KM). Planirano je 36 postupaka putem direktnog sporazuma, devet postupaka putem konkurentskog zahtjeva, šest postupaka putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, dva otvorena postupka i deset postupaka putem Aneksa II dio B. Provedeno je 50 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti 495.191 KM (dva otvorena postupka u vrijednosti od 204.991 KM, četiri pregovaračka postupka bez objave obavještenja u vrijednosti od 118.802 KM, 37 direktnih sporazuma u vrijednosti od 67.226 KM, sedam konkurentskih zahtjeva u vrijednosti od 104.172 KM).

Izvršili smo uvid u procedure nabavke dva otvorena postupka u vrijednosti od 204.992 KM: nabavka računara i računarske opreme (64.999 KM), nabavka radova na rekonstrukciji i/ili adaptaciji biroa Gradačac (139.993 KM), dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja u vrijednosti od

²¹ Sve iskazane vrijednosti javnih nabavki su sa uključenim PDV-om.

105.300 KM: nabavka usluge održavanja poslovnog softvera za licence DMS-a (25.740 KM), nabavka usluge nadogradnje platforme za upravljanje digitalnom dokumentacijom (79.560 KM), tri direktna sporazuma u vrijednosti od 18.760 KM: nabavka usluge dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (5.820 KM), nabavka usluge štampanja, koričenja i izrade obrazaca (5.926 KM) i nabavka kancelarijskog namještaja (7.014 KM) i dva konkurenčna postupaka u vrijednosti od 51.032 KM: nabavka kancelarijskog materijala (29.076 KM) i nabavka stalnih sredstava u obliku prava – licence za operativne sisteme i aplikativni softver (21.956 KM).

Služba je provela otvoreni postupak javne nabavke računara i računarske opreme. Tendersku dokumentaciju je preuzeo 30 potencijalnih kandidata, međutim ponudu je dostavio samo jedan ponuđač te je i ugovor zaključen sa istim na iznos ponude od 64.999 KM. Uvidom u tendersku dokumentaciju konstatovali smo da u dijelu uslova koje ponuđač mora ispuniti u pogledu lične sposobnosti od ponuđača nisu zatražena sva četiri minimalna uslova za kvalifikaciju ponuđača predviđeno članom 45. Zakona o javnim nabavkama. Služba nije tražila sljedeće uslove koji su utvrđeni članom 45. Zakona o javnim nabavkama: da kandidat/ponuđač u krivičnom postupku nije osuđen pravosnažnom presudom za krivična djela organiziranog kriminala, korupciju, prevaru ili pranje novca, u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registriran; b) da kandidat/ponuđač nije pod stečajem ili je predmet stečajnog postupka, osim u slučaju postojanja važeće odluke o potvrdi stečajnog plana ili je predmet postupka, odnosno u postupku je obustavljanja poslovne djelatnosti, u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registriran. Na osnovu navedenog konstatujemo da tenderska dokumentacija nije sačinjena u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Postupci nabavke usluge održavanja poslovnog softvera za licence DMS-a (25.740 KM) i nabavke usluge nadogradnje platforme za upravljanje digitalnom dokumentacijom (79.560 KM) provedeni su putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja. Poziv za dostavljanje kvalifikacione ponude je dostavljen grupi ponuđača CloudIT d.o.o. Sarajevo i Mikrocop BH d.o.o. Sarajevo. Kao dokaz ekskluziviteta u skladu sa članom 21. stav c) Zakona o javnim nabavkama, CloudIT je dostavio potvrdu od Microcopa BH d.o.o. Sarajevo da je jedini ovlašten za prodaju i održavanje sistema za upravljanje dokumentima i poslovnim procesima InDoc EDGE.

Nabavka usluge dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, nabavka usluge štampanja, koričenja i izrade obrazaca i nabavka kancelarijskog namještaja provedeni su postupci direktnog sporazuma. Nisu utvrđene nepravilnosti pri provođenju prethodno navedenih postupaka nabavke.

Nabavka kancelarijskog materijala provedena je putem konkurenčnog postupka nabavke. U toku procesa podnesene su dvije žalbe na tendersku dokumentaciju koje su i djelomično uvažene, te je Služba donijela Odluku o izmjeni tenderske dokumentacije gdje su izmijenjene četiri tačke. Žalbe su se odnosile na član 53. i 54. Zakona o javnim nabavkama gdje se tražilo pojašnjenje tenderske dokumentacije u smislu količine i vrste određenih predmeta, te je u tenderskoj dokumentaciji također navedeno da Služba traži originale za tonere što nije u skladu sa članom 54. Zakona o javnim nabavkama jer u tehničkoj specifikaciji nije navedeno da je moguće ponuditi „ili ekvivalent“. U toku procesa nabavke dostavljene su četiri ponude. Uvidom u dostavljene ponude, tri ponuđača su odbijena zbog nedostajuće dokumentacije koja je tražena tenderskom dokumentacijom, te je na osnovu Zapisnika komisije o ocjeni ponuda donesena Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača umjesto planirane e-aukcije. Ugovor je zaključen sa odabranim ponuđačem u vrijednosti od 29.076 KM.

Uvidom u uzorkovane postupke javnih nabavki utvrdili smo da ih je Služba provodila u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, osim u postupku javne nabavke računara i računarske opreme. U ovom slučaju tenderskom dokumentacijom nisu traženi svi uslovi koje ponuđač mora ispuniti u pogledu lične sposobnosti, odnosno nisu zatražena sva četiri minimalna uslova za kvalifikaciju ponuđača predviđena članom 45. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- **tendersku dokumentaciju (tehničku specifikaciju) sačinjavati u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.**

10. SUDSKI SPOROVI

Prezentirani su pregledi za 17 tužbi pravnih i fizičkih osoba protiv Službe u iznosu od 87.086 KM, koje se u najvećem broju slučajeva odnose na naplatu potraživanja na ime umanjenog iznosa novčane naknade nezaposlenim osobama i radne sporove. Služba je pokrenula 83 tužbe protiv pravnih i fizičkih osoba u iznosu od 102.191 KM po osnovu naplate potraživanja novčane naknade za nezaposlenost na koju osoba nije imala pravo. Tužbe koje se vode protiv Službe nisu iskazane u okviru vanbilansne evidencije, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH kojim je utvrđeno da se na vanbilansnoj evidenciji evidentiraju poslovni događaji koji nemaju direktnog uticaja na sredstva i izvore sredstava, ali otvaraju mogućnost za takve uticaje u budućnosti.

Preporuka:

- *izvršiti procjenu potencijalnih obaveza po osnovu podnesenih tužbi i u skladu sa važećim propisima izvršiti evidentiranje u okviru vanbilansne evidencije.*

11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Služba je 15. 7. 2022. godine dostavila komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U komentaru je navedeno neslaganje vezano za nalaz da Upravni odbor nije donio odluku kojom se usvaja godišnji obračun, što je bila obaveza u skladu s odredbama Statuta. Imajući u vidu da Upravni odbor jeste donio odluku kojom se usvaja godišnji obračun sa svim prilozima, dati komentar je prihvacen i inkorporiran u Izvještaj.

Osim ovog komentara, u dostavljenom očitovanju na Nacrt izvještaja Služba je navela da je saglasna da se Nacrt prihvati kao konačan, uz brisanje preporuke koja se odnosi na usvajanje godišnjeg obračuna.

Koordinatorica rada u Sektoru za finansijsku reviziju zavoda, fondova i agencija

Marijana Milićević

Tim za reviziju

Sabina Selesković – voditeljica tima

Jelena Lovrić – članica tima

**V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I PRIMJERI OPĆEG
DIJELA PISMENOG ISPITA ZA PRIJEM ZAPOSLENIKA NA
NEODREĐENO VRIJEME**

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu						
Naziv pravnog lica: Javna ustanova Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I PRIHODI (od 1 do 16)	30.906.070	25.232.954	23.151.832	-5.673.116	81,6%	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	21.500.000	22.937.713	22.079.477	1.437.713	106,7%	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0%	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0%	
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0%	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0%	
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	21.500.000	22.937.713	22.079.477	1.437.713	106,7%	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0%	
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0%	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0%	
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0%	
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0%	
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0%	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	78.530	64.055	110.402	-14.475	81,6%	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	5.800	2.237	1.739	-3.563	38,6%	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	0	2.237	1.739	2.237	0,0%	
Ostali prihodi od imovine	5.800	0	0	-5800	0,0%	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0%	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0%	
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0%	
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0%	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0%	
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	72.730	61.818	108.663	-10.912	85,0%	
Administrativne takse	0	0	0	0	0%	
Sudske takse	0	0	0	0	0%	
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0%	
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0%	
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	0	0	0	0%	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	17.730	11.800	9.300	-5.930	66,6%	
Neplanirane uplate – prihodi	55.000	50.018	99.363	-4982	90,9%	
Novčane kazne	0	0	0	0	0%	
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0%	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	9.327.540	2.231.186	961.953	-7.096.353	23,9%	
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0%	
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	9.327.540	2.231.186	961.953	-7.096.353	23,9%	
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0%	
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0%	
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0%	
16. Donacije	0	0	0	0	0%	

	II RASHODI (od 1 do 7)	30.153.790	22.704.295	25.272.668	-7.499.495	75,3%
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	4.460.920	3.454.933	3.264.419	-1.005.987	77,4%
	Bruto plaće i naknade plaća	3.983.800	3.049.700	2.908.338	-934.100	76,6%
	Naknade troškova zaposlenih	477.120	405.233	356.081	-71.887	84,9%
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	412.500	328.540	317.109	-83.960	79,6%
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	847.120	428.995	451.396	-418.125	50,6%
	Putni troškovi	22.900	3.844	5.718	-19.056	16,8%
	Izdaci za energiju	151.850	100.590	92.965	-51.260	66,2%
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	199.150	111.987	134.270	-87.163	56,2%
	Nabavka materijala i sitnog inventara	61.550	31.631	37.381	-29.919	51,4
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	11.800	1.483	3.114	-10.317	12,6%
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	31.600	9.111	9.310	-22.489	28,8%
	Izdaci za tekuće održavanje	68.120	27.641	31.979	-40.479	40,6%
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	11.800	6.491	8.568	-5.309	55,0%
	Ugovorene i druge posebne usluge	288.350	136.217	128.091	-152.133	47,2%
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	24.233.250	18.491.827	21.239.744	-5.741.423	76,3%
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0%
	Tekući transferi pojedincima	22.259.900	17.207.937	20.320.322	-5.051.963	77,3%
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	1.097.620	687.345	660.780	-410.275	62,6%
	Subvencije javnim preduzećima	116.500	34.753	8.141	-81.747	29,8%
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	743.880	551.875	247.321	-192.005	74,2%
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0%
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0%
	Drugi tekući rashodi	15.350	9.917	3.180	-5.433	64,6%
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0%
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0%
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0%
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0%
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0%
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0%
7.	Tekuća budžetska rezerva	200.000	0	0	-200.000	0%
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	752.280	2.528.659	-2.120.836	1.776.379	336,1%
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	754.560	114.504	179.107	-640.056	15,2%
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	30.000	0	0	-30.000	0%
	Nabavka građevina	220.300	0	0	-220.300	0%
	Nabavka opreme	130.000	89.794	44.391	-40.206	69,1%
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0%
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	170.000	21.956	79.352	-148.004	12,9%
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	204.260	2.754	55.364	-201.506	1,3%
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	754.560	114.560	179.107	-640.056	15,2%
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-2.280	2.414.155	-2.299.943	2.416.435	1058,8%
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0%
1.	Primici od finansijske imovine	2.280	300	400	-1.980	13,2%

Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0%
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0%
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0%
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0%
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0%
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	2.280	300	400	-1980	13,2%
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0%
2. Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0%
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0%
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0%
Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0%
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0%
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0%
Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0%
Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0%
B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	2.280	300	400	-1980	13,2%
V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0%
1. Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0%
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0%
Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0%
Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0%
Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0%
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0%
Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0%
Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0%
Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0%
2. Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0%
Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0%
Vanjske otplate	0	0	0	0	0%
Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0%
Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0%
Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0%
Otkup duga	0	0	0	0	0%
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0%
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	2.414.455	-2.299.543	2.414.455	0%

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu odobrilo 16. 2. 2022. godine.

Direktor

Fahrudin Mustafić

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine

Naziv pravnog lica: Javna ustanova Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona

Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	6.864.432	6.120.632	
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	6.757.688	6.000.947	
2. Vrijednosni papiri	0	0	
3. Kratkoročna potraživanja	100.580	112.923	
4. Kratkoročni plasmani	0	0	
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	
6. Zalihe materijala i robe	0	0	
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	
8. Kratkoročna razgraničenja	6.164	6.762	
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	4.508.992	4.477.918	
9. Stalna sredstva	5.626.838	5.378.735	
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	1.193.927	979.573	
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	4.432.911	4.399.162	
12. Dugoročni plasmani	0	0	
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	
15. Vrijednosni papiri	0	0	
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	
18. Dugoročna razgraničenja	76.081	78.756	
UKUPNO AKTIVA (A+B)	11.373.424	10.598.550	
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	3.341.712	5.011.468	
19. Kratkoročne tekuće obaveze	1.316.462	2.749.532	
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
22. Obaveze prema zaposlenicima	316.380	306.281	
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	
24. Kratkoročna razgraničenja	1.708.870	1.955.655	
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	80.143	83.417	
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	
27. Dugoročna razgraničenja	80.143	83.417	
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	7.951.569	5.503.665	
28. Izvori stalnih sredstava	4.432.911	4.399.163	
29. Ostali izvori sredstava	0	0	
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	3.518.658	1.104.502	
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	11.373.424	10.598.550	

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine odobrilo 16. 2. 2021. godine.

Direktor

Fahrudin Mustafić

Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine		
Naziv pravnog lica: Javna ustanova Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	25.232.954
2	Prihodi od poreza	22.937.713
3	Neporezni prihodi	64.055
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	2.231.186
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0
9	Finansiranje (od 10 do 12)	300
10	Primici od finansijske imovine	300
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	25.233.254
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	24.362.009
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.448.510
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	324.804
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	430.687
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	20.158.008
20	Kapitalni transferi	0
21	Izdaci za kamate	0
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	114.504
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	114.504
24	Finansiranje (25 + 26)	0
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	0
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	24.476.513
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	756.741
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	6.000.947
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	6.757.688

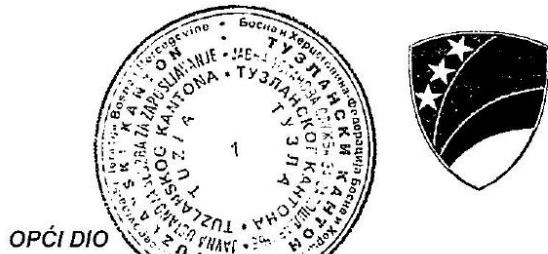
Rukovodstvo je Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine odobrilo 16. 2. 2022. godine.

Direktor
Fahrudin Mustafić

Primjeri općeg dijela pismenog ispita za prijem zaposlenika u radni odnos na neodređeno vrijeme:

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
JU SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
TUZLANSKOG KANTONA
TUZLA

OPĆI DIO

1. Latinska izreka: *Usus auctoritas fundi biennum est, ceterarum rerum omnium annuus est usus*, znači:
- a) Zemljište se stječe poslije dvogodišnjeg, a sve ostale stvari poslije jednogodišnjeg posjedovanja;
 - b) Plodouživanje je pravo korištenja i ubiranja plodova sa tute stvari, čuvajući njezino sučanstvo;
 - c) Jedna je stvar u obvezi, a dvije u ispunjenju;

OSVOJENO: 5

2. Ko je prvi upotrijebio termin robot:

- a) Nikola Tesla;
- b) Karel Čapek;
- c) Džordž Lukas;
- d) Džordž Orvel;
- e) Artur Klark.

OSVOJENO: 5

3. Schengensko područje obuhvata:

- a) gotovo sve države članice EU-a i nekoliko pridruženih zemalja izvan EU-a;
- b) sve države članice EU-a i nekoliko pridruženih zemalja izvan EU-a;
- c) sve države članice EU-a;

OSVOJENO: 5

4. Prvi snimak molekule DNK izrađen je od strane:

- a) Francis Crick;
- b) James Watson;
- c) Rosalind Franklin;
- d) Maurice Wilkinsom;

OSVOJENO: 5

5. Kardamon je:

- a) Vrsta zmije;
- b) Hemijski element;
- c) Vrsta začina;
- d) Pokret u slikarstvu;

OSVOJENO: 5

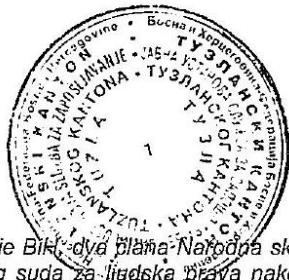
6. Šta znači skraćenica MAC u informaciji:

- a) Made by Apple Company;
- b) Memory Address Corruption;
- c) Maximum Application Control;
- d) Media Access Control;
- e) Microsoft Application;

OSVOJENO: 5

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
JU SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
TUZLANSKOG KANTONA
TUZLA

7. Članove Ustavnog suda BiH bira:

- a) Četiri člana bira Predstavnički dom Federacije BiH, dva člana Narodna skupština Republike Srpske, tri člana bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava nakon konsultacija sa Predsjedništvom BiH;
- b) Dva člana bira Predsjedništvo BiH, dva člana Vijeće ministara BiH, dva člana bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava;
- c) Tri člana bira Parlamentarna skupština BiH, dva člana bira Predstavnički dom Federacije BiH, dva člana Narodna skupština Republike Srpske, dva člana bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava;
- d) Dva člana bira Parlamentarna skupština BiH, dva člana bira Predstavnički dom Federacije BiH, dva člana Narodna skupština Republike Srpske, tri člana bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava;

OSVOJENO: 5

8. Kriteriji za članstvo u Evropskoj uniji podrazumijevaju:

- a) Politički stabilne institucije koje garantiraju demokratiju, vladavinu zakona, poštivanje ljudskih prava, te prava i zaštitu manjina;
- b) Ekonomski funkcionalna tržišna ekonomija i kapaciteti koji su sposobni da se izbore s konkurenjom i uslovima koji vladaju na tržištu EU;
- c) Sposobnost da se preuzmu obaveze koje proizilaze iz članstva, uključujući posvećenost političkim, ekonomskim i monetarnim ciljevima EU;
- d) Usvajanje evropske pravne tečevine (acquis communautaire) i njeno efikasno provođenje kroz odgovarajuće administrativne i pravosudne strukture;

OSVOJENO: 5

9. Računarska mreža je:

- a) Skup mrežnih uređaja (čvorova) i računara povezanih prijenosnim linijama (vezama);
- b) Skup mrežnih uređaja (čvorova) povezanih prijenosnim linijama (vezama);
- c) Skup mrežnih uređaja (čvorova), računara, servera i drugih mrežnih elemenata povezanih prijenosnim linijama (vezama);

OSVOJENO: 5

10. Kako se zove gomilanje istoznačnih riječi u govoru ili pisanju?

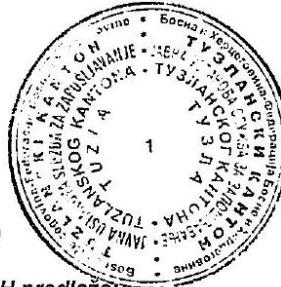
- a) Alegorija;
- b) Pežorativ;
- c) Pleonazam;
- d) Deminutiv;

OSVOJENO: 5

BROJ OSVOJENIH BODOVA 50

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
JU SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
TUZLANSKOG KANTONA
TUZLA

OPĆI DIO

1. Godišnji budžet Parlamentarne skupštine BiH predlaže:

- a) Vijeće Ministara BiH uz preporuku nadležne Komisije;
- b) Vlada BiH;
- c) Predsjedništvo BiH uz preporuku Vijeća Ministara BiH;
- d) Nadležna Komisija Parlamentarne skupštine BiH;
- e) Vlada Federacije BiH i Vlada RS uz preporuke nadležnih Komisija;

OSVOJENO:

5

2. Ustav BiH može se mijenjati:

- a) Od strane Parlamentarne skupštine BiH, usvajanjem amandmana u oba doma;
- b) Od strane Parlamentarne skupštine BiH, usvajanjem amandmana u oba doma, pri čemu usvajanje u Predstavničkom domu mora biti dvotrećinskom većinom;
- c) Od strane Parlamentarne skupštine BiH, dvotrećinskom većinom u oba doma;
- d) Od strane Parlamentarne skupštine BiH, usvajanjem u oba doma, uz saglasnost Parlamenta Federacije BiH i Narodne Skupštine Republike Srpske;
- e) Od strane Parlamentarne skupštine BiH, usvajanjem amandmana u oba doma dvotrećinskom većinom;

OSVOJENO:

5

3. Nobelova nagrada ne dodjeljuje se za:

- a) Medicinu;
- b) Fiziku;
- c) Matematiku;
- d) Biologiju;

OSVOJENO:

5

4. Periska je:

- a) Vrsta školjke;
- b) Gudački instrument;
- c) Oblast u Peru;
- d) Planina;

OSVOJENO:

5

5. Koje godine i gdje je otkriven Krapinski pračovjek:

- a) 1899. godine, na Hušnjakovom brdu u Krapini;
- b) 1778. godine, u Krapini;
- c) 1500. godine, u Hušnjakovoj pećini u Krapini;
- d) 1689. godine, u Zagorskoj pećini u Krapini;

OSVOJENO:

5

6. Građevinske jedinice (nukleotidi) lanca DNK su:

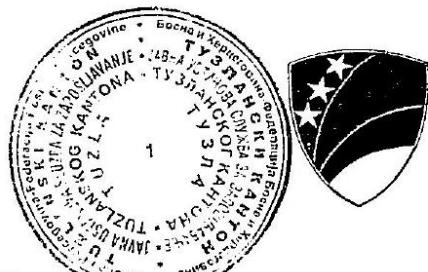
- a) Adenin;
- b) Citozin;
- c) Gvanin;
- d) Timin;

OSVOJENO:

5

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
JU SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
TUZLANSKOG KANTONA
TUZLA

7. Poluočok Yucatan nalazi se u srednjoj Americi i podijeljen je između:

- a) Meksika;
- b) Belizea;
- c) Gvatemala;
- d) Kolumbije;

OSVOJENO:

8. Kriteriji za članstvo u Evropskoj uniji podrazumijevaju:

- a) Politički stabilne institucije koje garantiraju demokratiju, vladavinu zakona, poštivanje ljudskih prava, te prava i zaštitu manjina;
- b) Ekonomski funkcionalna tržišna ekonomija i kapaciteti koji su sposobni da se izbore s konkurenjom i uslovima koji vladaju na tržištu EU;
- c) Sposobnost da se preuzmu obaveze koje proizilaze iz članstva, uključujući posvećenost političkim, ekonomskim i monetarnim ciljevima EU;
- d) Usvajanje evropske pravne tečevine (acquis communautaire) i njenog efikasno provođenje kroz odgovarajuće administrativne i pravosudne strukture;

OSVOJENO:

9. U plemena indijanskih naroda Maya spadaju:

- a) Yucatec;
- b) Mopan;
- c) Lacandon;
- d) Icaiche;

OSVOJENO:

10. Velika Britanija istupila je iz Evropske unije:

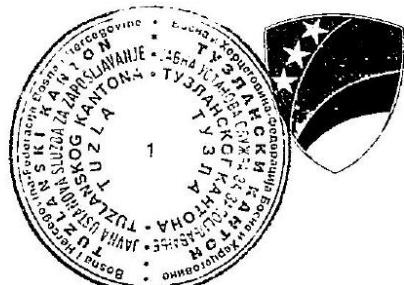
- a) 29.01.2020. godine;
- b) 26.01.2020. godine;
- c) 31.01.2020. godine;
- d) 31.12.2019. godine;

OSVOJENO:

BROJ OSVOJENIH BODOVA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
JU SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
TUZLANSKOG KANTONA
TUZLA

OPĆI DIO

1. Šta obuhvata kancelarijsko poslovanje?

- a) Primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje pošte, odnosno zavođenje akata, združivanje akata, dostavljanje predmeta i akata u rad, rad sa aktima, razvođenje predmeta i akata, rokovnik predmeta, otprema pošte i stavljanje predmeta i akata u arhiv i njihovo čuvanje;
- b) Primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje pošte, odnosno akata, zavođenje akata, združivanje akata, dostavljanje predmeta i akata u rad;
- c) Primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje pošte, odnosno akata, zavođenje akata, združivanje akata, dostavljanje predmeta i akata u rad, rad sa aktima, razvođenje predmeta i akata, rokovnik predmeta;
- d) Primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje pošte;

OSVOJENO:

2. Jedno od nabrojanih prava nije zagarantirano Ustavom BiH:

- a) Pravo na slobodu i sigurnost lica;
- b) Pravo na obrazovanje;
- c) Pravo na socijalnu zaštitu;
- d) Pravo na brak i osnivanje porodice;

OSVOJENO:

3. Kada se na internet stranici neke obrazovne institucije nalazi rubrika "Alumni", šta se najvjerovalnije na toj stranici nalazi:

- a) Imena predavača po zvanju;
- b) Imena osoba koja su se na toj instituciji obrazovale;
- c) Lista alternativnih udžbenika;
- d) Lista izbornih predmeta;
- e) Vinjete iz školskog života osoba koje su se u toj instituciji obrazovale;

OSVOJENO:

4. Koje od navedenih imenica su pluralia tantum?

- a) Lišće;
- b) Makaze;
- c) Vrata;
- d) Djeca;

OSVOJENO:

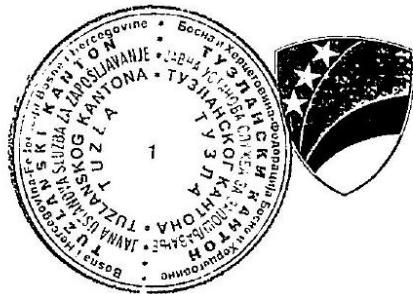
5. Euro je službena valuta u

- a) 19 od 27 država članica;
- b) 23 od 30 država članica;
- c) 15 od 21 država članica;
- d) 17 od 27 država članica;

OSVOJENO:

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
JU SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
TUZLANSKOG KANTONA
TUZLA

6. *Kumir je:*

- a) Začin;
- b) Hemijski element;
- c) Idol;
- d) Vrsta ptice;

OSVOJENO: 5

7. *Poluotok Yucatan nalazi se u srednjoj Americi i podijeljen je između:*

- a) Meksika;
- b) Belizea;
- c) Gvatemala;
- d) Kolumbije;

OSVOJENO: 5

8. *Kriteriji za članstvo u Evropskoj uniji podrazumijevaju:*

- a) Politički stabilne institucije koje garantiraju demokratiju, vladavinu zakona, poštivanje ljudskih prava, te prava i zaštitu manjina;
- b) Ekonomski funkcionalna tržišna ekonomija i kapaciteti koji su sposobni da se izbore s konkurenjom i uslovima koji vladaju na tržištu EU;
- c) Sposobnost da se preuzmu obaveze koje proizilaze iz članstva, uključujući posvećenost političkim, ekonomskim i monetarnim ciljevima EU;
- d) Usvajanje evropske pravne tečevine (*acquis communautaire*) i njeno efikasno provođenje kroz odgovarajuće administrativne i pravosudne strukture;

OSVOJENO: 5

9. *Atebrin je:*

- a) Lijek protiv ujeda zmije;
- b) Lijek protiv malarije;
- c) Lijek protiv COVID 19;
- d) Lijek protiv visokog pritiska;

OSVOJENO: 5

10. *Schengensko područje podrazumijeva:*

- a) Područje bez unutarnjih granica u kojem se građani, državljanji zemalja izvan EU-a, poslovni ljudi i turisti mogu slobodno kretati bez kontrola na granicama;
- b) Područje u kojem se građani, poslovni ljudi i turisti mogu slobodno kretati bez kontrola na granicama;
- c) Područje bez unutarnjih granica u kojem se građani, državljanji zemalja izvan EU-a, mogu slobodno kretati bez kontrola na granicama;
- d) Područje bez unutarnjih granica u kojem se građani, poslovni ljudi i turisti mogu slobodno kretati bez kontrola na granicama;

OSVOJENO: 5

BROJ OSVOJENIH BODOVA 50